

308515

వక్ర క దినము వక్ర క టింప (బడును)

VOL. 2.

చెన్న పట్టణము 1915 సం॥ జూలై నెల 20 వ తేది మంగళవారము

No 95

సంపుటము. ౨

రాక్షస నామ సంవత్సర ఆషాఢ మాస శుద్ధ అష్టమి.

సంచిక ౯౫

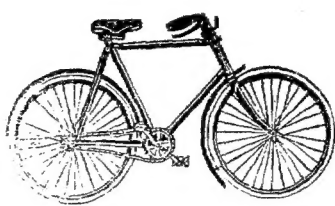
వశస్తమైన కలప వచ్చియున్నది

వలయువానికి యిదియే మంచితరుణము.
తక్కువధరలకు కొద్దికాలము మాత్రమే
విక్రయించబడును.

మానవజన్మ ఇప్పుడే బర్మాదేశమునుండి నాణ్యమయిన
శేఖరకలప, పింగదేవాలికలప మర్రి ఎంగ అనుపేరుగల యెర్ర
కర్ర మొదలుగాగలిది ఆనేకనైజాలువారిగా, ఆనగా. పలకలు
రవునకరలు, వాసములు, దాబా కమ్మలున్న, కిటికీలు
ద్వారములు మొదలగువానికి వుపయోగించు కమ్మలున్న,
స్థంభముల దూలములు, తనాబీలకు వుపయోగించు పలకలును
బంగాళా వెంతును బిళ్ల వెంతును గూడ నేయుటకు వుపయో
గించి రిపకు బద్దలును విస్తారముగా నచ్చుటచేత స్థలము ఖాళి
చేయుటకు గాను కొద్దిరోజులుమాత్రము చవుకగా విక్రయించు
చున్నాము. ధరలు తెలియగోరువారు ఇట్లు వ్రాయవలెను.

ఆచంట సుబ్బారాయుడుగారు.

కంట్రాక్టర్లు, కల్పనర్థములు, కాకినాడ.

బైసికల్స్ అన్నిరకములు మావద్ద చౌకగా
దొరకును. వాటి సామానులు:— ట్రైక్స్, ట్యూ
బులు, మొదలైనవన్నియు మావద్ద మిక్కిలి సరస
ము గనుక వెంటనే వ్రాయుడు. గ్రామోఫోనులు
కావలసినవారు మమ్ము విచారించుడు.

చెన్న పట్నం నుండి ఎప్పుడు ఏ వస్తువు కావలసి
నను మాకు వ్రాయుడు. వెంటనే పంపెదము.

మదరాస్ స్టోర్స్ సప్లయింగ్ ఏజెంసీ,
15 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

వరకాభివృద్ధికి నూతనమార్గము

మీరు వ్యాపారము చేయు వస్తువులును,
మీచే తయారు చేయబడిన నవీన రకపు సామాను
లును, నిర్మించబడిన నూతన యంత్రములును,
ఆంధ్ర-గోకమన కెరింగింగవలె నన్నను, ఆంధ్ర
గృహములందు వాడుక లోనికిం దేవతలన్నను,
మీరుచేయు ప్రయత్నముల దోడ్పడుటకు ఆంధ్ర
పత్రిక స్వస్థిధముగా నున్నది.

ఒక్క రోజునకు మాత్రమే.

ప్రకటన వ్యయము.

ఇంగ్లీషుబాషి టైపులో అచ్చుచేయించిన
విషయమునకు కాలములోని ఒక్కొక్క పంక్తికి
రూ 0-3-0 చొప్పునను, బ్లాకులు వగైరాలకు అం
గుళము 1కి రూ 1-0-0 చొప్పునను తీసికొనబడును.

పెద్దపెద్ద ప్రకటనలు దీర్ఘ కాలము ప్రకటింప
దలచినవారు మా ప్రత్యేకపు ప్రకటన వ్యయ
ముల పట్టిక కొరకు వ్రాసిన బంబబడును.

ప్రకటన శాఖాధ్యక్షుడు.

యుద్ధ చరిత్రము.

సంవత్సరాది సంచిక! సంవత్సరాది సంచిక!!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవసంవత్సరాది సంచిక సిద్ధమయినది. ఆ సంచికయందు
విద్యానంతరులైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్బంధ సైన్యసేవ, ప్రాచీనతీర్థి జేశ
చరిత్ర, నవలలు, సంగతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, ధీరాధాన,
మహామృదు, ఈశ్వరమీమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును,
ఆంధ్రమహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడియుండుటయే కాక నిపుడు
లోకమునంతయును కలవరపరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సముత మిక్కిలి విషయము
లతో ముడిపడినది:—

1. జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, రుష్యా, ఇంగ్లాండు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల
చరిత్రములు పటములు; 2. తత్వశాస్త్రములు పరీక్షాకారములు; 3. యుద్ధ
వ్యాహములు, వానిపటములు; 4. భిన్న రాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబలము
వానిపటములు; 5. దుర్గపల్ల నిర్మాణము వానిపటములు; 6. నానారాజ్యముల సైన్యముల
ఫిరంగుల పటములు; 7. రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8. యుద్ధ
ప్రదేశముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9. యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను
దెలుపు 400 పటములు దీనియందు బ్రచురింపబడి యాంధ్రప్రచురణములం దపూర్వముగ
నుండగలదు. పెద్దయాకృతియందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర
పంచాంగము రంగులపటములు కీర్తిశేషులైన లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి రంగుల
పటమున్ను చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను,

ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	మెల	0	8	0
అర్ధసంవత్సర	"	0	12	0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర, దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు	"	1	0	0
ఇతరులకు	"	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ వసూలు చేయబడును.

యుద్ధచరిత్రసంచికను బడయగోరువా రిప్పటినుండియును (చందాదారులును కానివారును)
దరఖాస్తులను బంపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యాశాభంగము కలుగవచ్చును.

దిన వారపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడినవి.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

తామర తైలము

మా తామర తైల
ము ఒక్కడబ్బాను
నాలుగు లిట్రాలకు
కొని నాలు గైదు
సారులు రాచినయె
డల తామర నిర్మా
లమగును. నయము
కాని యెడల మీ
నాలులగాలు తిరిగి
తీసికొన వచ్చును.

కస్తూరి

విషజ్వరంలకు, కలరాకు, సంధికి, బాలింతకు
రోగములకు, వాతములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు,
పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగమైన మందని సర్వత్ర
తెలిసియున్నది. కాని, కస్తూరి బంగారమున కన్న
ప్రియమగుటచేతను, నవరస సమయములందు
దొంకుట దుస్సము. మా డిపోయింగలి కస్తూరి
యంతిర పదార్థము లేవియును తేర్చబడవు. ఇంత
వరకు మా తామరనుండి కొనినవారల కీవిషము తెలి
యున్నది. కొనినవా రొకసారి పరీక్షించిన నెజుము
తెలియగలదు. అట్లుచేయుటవలన కలికి కస్తూరిని
కొని మోసపోరు. తులం 1-కి రూ. 30-0-0.

అమృతాంజనం డిపో 6, తంబు శెట్టిపేటి, మదరాసు.

కూడ విద్యార్థుల సంఖ్య యభివృద్ధియగుట తృప్తికరము. వివిధ
 మండలముల నుండి వచ్చి శిక్షాక్రమము నేర్చుకొనుచున్న యా
 పాఠ్యాధ్యయన సంఖ్య యీ సంవత్సరము ౧౪౦. అందులో
 నీయరు కోర్సువారు ౧౦౦ మంది, జూనియరు కోర్సువారు
 ౪౦ మంది. వారిలో నాంధ్ర మండలముల వారిని మాత్రము
 ప్రత్యేక పరిచయము చేసెదల, నీయకోర్సు
 వారు ౨౦ మంది, జూనియరు కోర్సువారు ౧౦ మంది
 మాత్రమే కలరు. 9 తెనుగు జిల్లాలు నుండి వచ్చిన యాపాఠ్యా
 యల సంఖ్యకంటె, ఒక్క తెలంగాణ జిల్లా నుండి వచ్చిన
 యాపాఠ్యాధ్యయన సంఖ్య సగి కఠినముగ నున్నది. వారిలో 2౩
 మంది, నీయరు కోర్సువారును, 5 మంది జూనియరు కోర్సు
 వారును కలరు. తెలంగాణ జిల్లా తరువాత, ఈకళాశాలలని
 లాభమును ప్రత్యేకించి తక్కిన జిల్లాలకంటెను హె
 చ్చుగ పొందింది తరుచు వాల్మీ జిల్లా. దానికి సంబంధించిన
 యాపాఠ్యాధ్యయన నీయకోర్సులలో 10 మందియు జూనియరు
 కోర్సులలో 6 మందియు కలరు. తెనుగు జిల్లాలలో నే
 జిల్లా నుండియు 7 మంది కంటె నెక్కువ మంది
 యాపాఠ్యాధ్యయన లేరు. కోయిలూరు మలబారు తిరునల్వే
 లి జిల్లా నుండి కూడ సంతకంటె సగి క సంఖ్య కల యాపా
 ఠ్యాధ్యయనలే వచ్చియున్నాడు. ఇంక యిటుండనిచ్చి ప్రత్యేకించి
 తెనుగు జిల్లాల నుండి వచ్చినవారి సంఖ్యకు పరిశీలించును. అంత
 పునరు చిత్తురు జిల్లాల నుండి యెవరును లేకుండుట ప్రధాన
 విషయము కడప కర్నూలు బళ్లారి జిల్లాల నుండి యెక్కినవరు
 మాత్రమే వచ్చినందుకుట తరువాత గమనింపదగినది. ఈమాడు
 జిల్లాల వారును జూనియరు తరగతి వారే యగుటచేత ఈ
 జిల్లాల నుండి వచ్చుట యియ్యేడే యారంభమైనదనియు, ఇంత
 కు పూర్వము వచ్చుటయే లేదనియు నూహింపదగి యున్నది.
 సంఖ్యాధిక్యమును బట్టి సంతసింపదగినదే కాని నెల్లూరు జిల్లా
 కూడ నిట్టి యవస్థలో నున్నట్లే తోచుచు
 న్నుది. అజ్ఞానపాఠ్యాధ్యయన నీయరు తరగతిలో ౧౪ మంది
 జూనియరు తరగతిలో ౬ మంది కలరు. గుంటూరు జిల్లా నుండి
 వచ్చినవారిలో ౨౪ నీయరు కోర్సులోను ౧౪ జూనియరు
 కోర్సు కోర్సులోను కలరు. గతజాము విశాఖ జిల్లాలము గోదా
 వరి జిల్లాల నుండి వచ్చిన యాపాఠ్యాధ్యయనలో జూనియరు
 కోర్సులో నెవరును లేకపోవుట, అనగా నీ సంవత్సర మేవ
 రును పోవుట ప్రత్యేకించి గమనింపదగిన విషయము. ఈ
 నీయరు కోర్సు వారిలో గంజాము జిల్లా వారు ౧౪, విశాఖ
 జిల్లాలము జిల్లా వారు ౪౪, గోదావరి జిల్లా వారు 2౪, కృష్ణా
 జిల్లా వారు ౪౪, ఇదికంటె వ్యవధిపడిన మూలధనము ఇచ్చి
 దొరికను జరగుచున్న ౪౨, ౨౦౦ ల కంటెవముల యభివృద్ధి
 మొదలైన నెల్లగుండు, ప్రతి సంవత్సరము నిండు
 మిండు ౧,౦౦,౦౦౦ రూప్యముల వ్యయముతో
 జరపబడుచున్న యీకళాశాలలని లాభము నాంధ్రులంత
 స్వల్పముగ మాత్రమే యనుభవింపగలుగుట మిగుల కోప
 నీయము. ఇందువలననే విద్యాశాఖ మందలి యున్న తోద్యోగ
 ములలో నాంధ్ర మండలములలో పైత మాంధ్రులు కానరాకుం
 డుట తటస్థించినదని యెన్నదగి యున్నది. ఈ నాంధ్ర కారణ
 ములు పరస్పర కారణ భూతములుగ నుండగా నొనించుచున్నవి.
 కారణమేదనిననుకూల్యమువహింపదు. ఈ మహిలోపము
 న్నువా రెంతకఠిన బాధ్యులలో ప్రజలెంతకఠిన
 బాధ్యులలో, ప్రజలలో నాంధ్రు లెంతకఠిన బాధ్యులలో తది
 తరు లెంతకఠిన బాధ్యులలో కర్ణయందుట సులభసాధ్యము
 కాదు. కాని యేతల్లోప కారణమును వెంటనే పరిశీలించి కను
 గొని ప్రతికారముగా విండుట ప్రతియాంధ్రునకును నిష్పక్ష
 పాత బుద్ధిగల ప్రతి విద్యాశాఖాధికారికిని ప్రభుత్వమువారికిని
 గూడ కర్తవ్య కర్తవ్యమని మాయాశయము. అతిదూర
 నితితక్కిన జిల్లాల నుండి యాపాఠ్యాధ్యయన రాకుండుట కొక
 విధమైన కారణముగ నూహించదగి యున్నను, ఆత్యంతలాభము
 పొందుచున్న జిల్లాలకంటె వైదాపేట కెమ్మకసమాపము
 చున్న గుంటూరు నెల్లూరు చిత్తూరు కడప జిల్లాల నుండి యంత
 తక్కువమంది వచ్చుట కది కారణముగా నేరదు. కారణమేద
 యైనను ౪ జను హిందవరమునందలి యాపాఠ్యాధ్యయన కళా
 శాలను సత్వరముగ పునరుద్ధరించి, దత్తమండలముల కట్టి
 కళాశాలనుగూడ పోకదానిని స్థాపించినచో, నేతల్లోపనివారణ
 మునకు మార్గమేర్పడగలదు. కాని యుధృతము మాయాప్రాం
 తములకు వలయునంతమంది యాపాఠ్యాధ్యయన నూయాజిల్లాల
 విద్యాశాఖాధికారులు ప్రయత్నింపకుండు పంపద బూనుకొన్న
 యెడల మాత్రమే యీ గొప్పలోపము వాస్తవమున తొల
 గింపబడగలదు.

తీసుకొనుటకు రావలసి చెప్పెను. పాలను తీసుకొనుటకు ఎవరైన ఒకరు రావలసిని కొండయ్యతాత చెప్పినట్లుగా నేను కొవ్వాయికి చెప్పితిని. ఆ ముసలివాడు మజ్జికొట్టుకు పాలు దీసుకొనుటకు ఎవరైన ఒకరు రావలెనని చెప్పెను. నేను మరల రాజా రాణిగార్లవద్దకు వెళ్లితిని. రాజాగారికి ఘంట ఎంచుకుంటే తలెయబరచితిని.

అతడు యిదివరకు తీసుకవచ్చిన పాత్రమైంది కొత్త పాలు ఎంచుకు తీసుక రావలసిని ప్రశ్ని చేసెను. నేను, కొండయ్యతాత పాలు తెచ్చివాను దానిని ఎవరైన వెళ్లి తీసుకరావలసిని జవాబిచ్చితిని. కొండయ్యతాత యెరిగిన పాలు తీసుకొని వెళ్లునన్నారని చెప్పటకు బదులుగా కొండయ్యతాత పాలు తెచ్చివాడని చెప్పితిని. మునుపటిపాలు చెడిపోయి కడి. కొత్తపాలు తీసుకరావలసిని రాజాగారికి జవాబిచ్చితిని. మునుపటి పాలు ఎంచుతే చెడిపోయినది రాజాగారు నన్నది గిరి. పాలను తీసుకరమ్మని అతడుచెప్పెను. అప్పుడు పద్మిని, రమణమ్మ ఆచ్చట వుండిరి. పాలను కాచేటప్పుడు నీలపురంగుడు దిరిగి పేరు కొని పోయినది. గిన్నెగూడ నల్లబడినది అని పద్మినిచెప్పెను. పద్మిని ఈ ప్రకారము చెప్పినతరువాత నేను వెళ్లి పాలను తీసుకవచ్చితిని. అప్పుడు అపాలు మునుపు జూచినవంటనే చలవరాయమేజ క్రిందనే వుండెను. పాలువుంచినది అపాలులోనే నేను పాలను తీసుకవచ్చి రాజాగారికి చూపితిని. నేను మునుపు జూచినట్టి లోనే అదివుండెను. ఎందుచేత పాలు ఇలామారిపోయినది? దీనిని ద్రస్యన వైద్యుని దగ్గరికి తీసుకొని వెళ్లునని రాజాగారు నాకు చెప్పెను. ఈపాలను ద్రస్యన వైద్యునికి చూపలెనని అతడు రాజికి చెప్పిరి. రాజాగారు పాలను బాగ్రతగా వుంచవలసి నదని నాకు చెప్పిరి. తరువాత నేను వాటిని మునుపటి చలవరాతి మేజక్రిందనే వుంచితిని. నేను మరల రాజాగారివద్దకు రాగా పాలను అక్కడెరిగిన కాదిమాస్త్రావుండుచని చెప్పినావా అని యడిగెను. నేను చెప్పలేదని జవాబిచ్చితిని. తరువాత రాజాగారు నన్ను పాలను తనవద్దకు తీసుకరమ్మని చెప్పిరి. నేను దానిని తీసుకొని వచ్చితిని. మూతను తెరిచి దానిని మరల చూడలేదు. ఆ గదిలో ఒక కిటికీలో దానిని వుంచితిని. పాలను అక్కడ వుంచినట్లుయితే అది కుజువాండ్రుకు అందుతుంది అని రాజాగారు చెప్పిరి.

అందువలన రాజాగారు దానిని కిటికీలోనుండి తీసి అలమూరులో వుంచిరి. నుమూరు 2½ ఘంటకు రాజాగారు ఆ గదిని వదలెను. నేను అచ్చటనే వుంటిని. రాజాగారు వెళ్లిన తరువాత రాజాగారు అక్కడనేగాని పోలలోగాని వుండుట వాడుక. 4 ఘంటలకు పాలు ద్రస్యనవైద్యునివద్దకు పంపబడ్డదని నాకు దెలుసును. ఇందుమధి (వాదితరపున 2-వ సాక్షి) దానిని ద్రస్యనవైద్యునికి తీసుక వెళ్లెను

మార్తెరు.

గౌ. సర్. హెరాలడుప్రూ ఆర్టు
కె. సి. ఎస్. ఐ. కె. సి. వి. బి.

మార్తెరు. ౧౮-౭-౧౯౧౫. ౨౦౭ తేదీ యదవము ౧౦ గంటలకు గౌ. సర్ ప్రూ ఆర్టుగారు నిడదవోలుకు విజయం చేసిరి. వారిని ఆహ్వానించుటకు బిల్లా కలెక్టరు టూరింగు గారును, మాజీం టెండింగు ఇంజనీరు హేలీగారును పడవలచేవువద్ద వేచియుండిరి. ప్రూ ఆర్టుగారితో గౌ. మోవర్ల రామచంద్రరావుగారుతోనున్న విరంధరును, కర్నూలు ఎల్లిసుగారును, ఇంజనీరు వెడ్డెగారునుగూడ పడవలోమార్తెరుకుబడుట దేరిరి. రాత్రి ౧౦ గంటలకు మార్తెరుచేరుకొని, తెల్లవారితరువాత దగ్గర గ్రామములలోని మొక్కలను పరీక్షించుటకు మోటారుబండి మీద వెళ్లిరి. క్రితము కుడినీస గొప్పవర్షమువలన రోడ్డులన్నియు చెమ్మగాను మున్నుతోను నుండుటవలన మోటారుబండి నడచుటకు అంతటిగా తేరుండెను. అయినను, గౌ. ప్రూ ఆర్టుగారిని వారిపరిశోధకులను ఆహ్వానించుటకు రోడ్డునకు నిరుద్రక్కుల నుంచబడిన జండాలు, ఆర్. బీ. యు. చక్రని నీతివచములతో రంబిల్లుచుండెను. రయితులందరును ఒక్కొక్కడే గ్రామ పారిశుధ్యమును అభివృద్ధిచేయుటకు 4½ అంగుళముల వైరునొసగుటకును కోరి, ఈపశ్చిమదెల్లా వారందరు రాజధక్తిగలవారియు జేతమాత వీరకుమారులు యుద్ధరంగమున బోరుమన్నారనియు నివేదించిరి.

ప్రూ ఆర్టుగారి బృందము దారిలో కొంతకడి అలమూరు వద్ద వారిని అచ్చటి గొప్ప పురయతుల రస్కరించుకొని పి. నూర్యనారాయణరాజుగారు వీరిని ఆహ్వానించిరి. తరువాత వెనుమంట్రుకుబోయి కొంతనేపుఅగిరి. అచ్చటి

రైతులందరును వచ్చి తమకు భగ్యేశ్వరమూర్తము చాల హాని కరముగా నున్నదనియు దానికొక గండికొట్టుట యుపకారమనియు చెప్పకొనిరి. మఱియు, వీరు తమ గ్రామమును మిక్కిలి అనారోగ్యస్థితియందు నున్నవనియు, నివేశనస్థలములు బాగులేవనియు, నీటివసలి కొరవలనయు చెప్పగా, గౌ. ప్రూ ఆర్టు మొదలగువారు గ్రామమునుజూచుటకు ఊళ్లోకి వెళ్లిరి. రోడ్డులన్నియు రేగటినను తోనడచుటకు అసాధ్యముగా నుండెను. ఎచ్చటా చూచిననుమృతలకు పశువులకునుగూడ నీటియాధరము అయినఒక్కచెరువుగూడ నాచుతో నిండియుండెను. ఇంతలో పంచమబాతివాడుకొండలువచ్చి తమమాలపేటను వచ్చిజూచుటకు ప్రార్థించిరి. ప్రూ ఆర్టు మొదలగు వారందరును మాలపేటలోనికి పోయి, ఆరాంపిలోను, వాననీటిలోను నడువకు నడువ లేక అచ్చటి గుడిసెలజూచిరి. ఒకదానివై నోకగుడిసె క్రిక్కిరియుండెను. దీనినినిటిజూచిన తరువాత వారుబదులుదేరి ఈయూరు (మార్తెరు)ను వచ్చిరి.

ఈరోజు సాయంకాలము 8 గంటలకు లావువద్దకుట్టబడిన వెడ్డెమెండాలుతో నోకనగ్గరిగెను. తలుపు భీమవరము, నర్సాపురముతాలూకా గ్రామములనుండి రయితులు చాల మందివచ్చిరి. తలుపుతాలూకా రయితులపక్షమున అలమూరు కాపురములు పి. నూర్యనారాయణరాజు బి. పి. గారు ముట్టాడిరి. “ఈతాలూకాలో పల్లపుభూములకు ముందు నీరువదలుట యొక అచారముఅయి యుండెడిది. అందువలన మెరకకు నీరు ఎక్కువరకు, పల్లములో గింజపాకుకొని వేరునాలుకొనుచుండెడిది. అప్పుడు మెరకనీరువచ్చునరల పల్లములకుజేరినను మొక్కకు హానితేరుండెడిది. ఈపద్ధతి చాల నుపకారముగా నుండును. కావున, పల్లపుభూములకు నీరువదలు తూములు మెరకవాని కంటె వెద్దవిగా నున్నయెడల, పల్లములో మొక్కనాలుటకు ఎడము ఉండును.” ఇంతలో, గౌ. సర్ ప్రూ ఆర్టుగారు “మెరకకంటె పల్లపుతూములు వెద్దరయినయెడల పాలములలో నీరు అమితముగ చేరుకొని, వైరు నకు మోసము వచ్చునే మో?” యని అడిగిరి. అందునకు నూర్యనారాయణ రాజు జవాబు చెప్పెను నిట్లనిరి. “గింజ చల్లినతరువాత నీరు అవసరము లేక పోతే అప్పుడు తూమును మూసివేయవచ్చును. ప్రస్తుతము 4- అంగుళముల తూముతో తడినే నేల చాలా చిన్నదిగా నున్నది. అందుచేత మునుపటికంటె రయితుకు కూలి ఖర్చు ఎక్కువగు చున్నది. వెద్ద వెద్ద పాలములుగలిగి అందుకుదగిన క మత ములున్న వారు కొద్దిగా తడిసిన నేలముల వైన నేరు వేరు ఆయకట్ల మధ్యనున్న పాలములలో తమ కమతములతో పనిచేయుట కష్టమగు చున్నది. ఈనీ, చిన్నరయితులమాట చూతమా అంటే, వారు అంతగానే యున్నారు. ఉన్న దొప్పెడు పాలములోను త్వరగా మొక్కను నాలుకొని, తరువాత కూలిపోక పోయి జీనవాధారమును గొనుటకు పిలువేరున్నది. ఇంతేగాక, ఈజిల్లాలోని తూము లెంతమాత్రము సరిగాలేవు. వానిని ఎప్పటికప్పుడు బాగుచేయుట తేము. మఱియు, అయిదు సంవత్సరములకొక మారు చెడవ పంటనీటిని ఆపుజేసి తూములను ఆరబెట్టుట మఖ్యకర్తకము తూములు బాగుగ ఆనగాని వానిలోని నాచు పూర్తిగ వచ్చిపోయి.” ఈసందర్భమున గౌ. ప్రూ ఆర్టు గారు ఈ సలహా చాల మంచిదనియు, అలాచనచేయుటకు గుర్తించితిమియు చెప్పిరి. నూర్యనారాయణ మూర్తిగారు తిరిగి యిట్లు చెప్పిరి. “తూముల బాగుచేయుటయు వెంటనే యారంభింప వలసి యున్నది. అది యొకకూము. యు. వెడ్డె కొని వంతు తన్నుమొద ఎప్పటి కప్పుడు చేసిన గౌ. ముపకారము జరగదు. ఈ విషయమున రయితులందరునుగూడ సహకారులయ్యెదరు. ఇంతకును 4 అంగుళముల తూములదీసివేసి వెద్దతూములను బెట్టవలసిన అవసరము వెద్దది. పూర్వమునుండెడి వెత్తనవాడుకగూడ మెరకపల్లముల భేదము గమనించి, వారివారి వంతులప్రకారము లోలోడల నేతవో యేర్పాటులనుజేసి నీటివసలి పల్లపుభూములకు ప్రత్యేకముగ నిచ్చుచుండెడివారు. కావున, తూములవెంత నన్న పాలములు వదలవలన చెడిపోయెడునట్లు, ప్రత్యేకపు టేర్పాటులను జేయుట యత్యవశ్యకమై యున్నది.”

భీమవరము తాలూకావత్తుమన. కోపల్లి కాపురములు క. నరసింహస్వామిగారు ఇట్లు చెప్పిరి. “నూర్యనారాయణ రాజుగారు చెప్పిన దంతయు మాతాలూకాకును కర్తవ్యమన్నది. మరియు మాతాలూకాకు ఒక వనరుకలగు. ఎర్ర కాలువ వదలువలన వచ్చుచుండు కీడును అలామింపవలసియున్నది. దీనికి సరియైన తూములను కట్టవలసియున్నది. నీటివసలి యేర్పాటు లెన్నివిధములమార్చినను, నీటిని వదలునాడు ఎవడో యొకతక్కువయోజ్యగుడుగా నేయుండును. అందుచేతవోజు

కారోజు తూములమీద నీటిలేవెలు అంకును వాచి కట్టించి వారు కొండ అందవలయును. ఇందునకు గ్రామములలోని యిద్దరు ముగ్గురు వెద్దరయితులును, గ్రామాధిపతులును, నీటివసలి గావకులనీ నీటిలేవెలు తో భీమయందుకు విచ్చి టుచేయవలసియున్నది.” ఈమధ్య, 4 అంగుళముల తూములను రయితుకకు అడ్డుము వచ్చి, అయ్యో! నీటివసలి లేదని అట్లు కావలకు వచ్చుజేప్పితిరా, అభూనుండులులేని వాలోని వాడోకొన గమపాలములను ముందు దున్నించుకొందురు. ఎవరో? వీరి తాళ్లొకటి గూడ తనిఫ్లే అధికారమిచ్చితిరా, మాకువకాదు. జరుగును” అని చెప్పకొనెను. సర్ ప్రూ ఆర్టుగారు, “ఇంత కాలువతూములకు ఎవరు తెలుసు?” అని ప్రశ్నిచాడు. ఎక్కితూట్లేవు ఇంజనీరు నడచెను. వీరు “తూములలోను చెవులు నుడిచినవల్ల అక్షీనవద్ద నుండును. ఈతూముల లెరక వలయునపుడు, వానిని తెరచుటకు అత్యవశ్యకమై టు ను ఓవర్సీకవద్దకు పంపబడును.” అని జవాబు చెప్పెను. తుద ను ఈ ముడి తనిఫ్లేయేర్పాటు చేయవలయుననియు, అయకట్టును వాని పరిమితియును ఈయొమ్మడి తనిఫ్లేవారు తిరిగి పరీక్షించవలసియున్నదనియు సరసింహస్వామి గారు మనవిజేసిరి.

నర్సాపురము తాలూకావారి వత్తుమన పోమూరు కాపురములు బి. నుబ్బరాజుగారు ముట్టాడును; మార్కనారాయణ రాజుగారును నరసింహస్వామిగారును చెప్పిట్లు 4-అంగుళముల పంటకాలువ తూములను మార్చవలసినదని నోక్కి చెప్పిరి.

తరువాత అచ్చటనుండిన వేరువెరుయితులు తమకు ఈండ్ల కష్టముల తెలియజేసిరి. తూములలో అతుకులు సరిగావని జేయడములేదనియు, తూముల కై బాండు చూడడము జూడనియు, లోటపంపులకు నీరు జూడడము లేదనియు చెప్పిరి. అప్పుడు సర్ ప్రూ ఆర్టుగారు ఇట్లు అందరికి జవాబు చెప్పిరి. “మిమ్ములందరి సందర్శించుటకై నేనీ వెళ్లుచు వచ్చి వాను. ఇంతమంది రయితులు ఇచ్చట సమావేశమయినందునకు నేను చాలా సంతోషించుచున్నాను. కొత్త తూములను దొరతనమున వారిక యుద్దేశ్యముతో పట్టియున్నాము. ఉన్న నీటిని సాధ్యమైనంత దూరమునకు నీటి సాగుబడి జరిగిండుట వారి ముఖ్యోద్దేశ్యము. అన్ని పాలములకు సగం ముగా అన్యాయము లేకుండ నీరియ్యట వారికి ధర్మము. కొంత కాలము క్రిందట చెమ్మడి రేణిఫ్లే జరిగియున్నది. వారి వచ్చి పానములో నేలైన లోపములుండిన యెడల అధికారులకు తెలియపరచిన యెడల, వారు వీరిని తప్పక నిర్దుష్టపాటుచేయు కావున మీరు నేమైన చెప్పకొనవలసిన దున్న నుండల మీ డివిజను ఆఫీసరుతో చెప్పిన వానిని గుటించి తగిన వాక్కులు చేయబడును. తరువాత మీరు ప్రత్యేకముగా చేరువెట్ల చెప్పిన కష్టములను గుటించి, మీరును ఇతర రయితులకును సమాన కష్టములున్నవని దెలుసుకొనినారు. మీరందరును 4 అంగుళముల తూము చాలదను చున్నారు. అందువలన కారణములను గూడ గుర్తించి వారు, ఇందుకు నాకొక విరుగుడుతోను నున్నది. చిన్న తూము నీటిచాలు క లో నున్న యిద్దరు ముత్తురు రయితులు కలసి తమకు ఆతూము సరిపోదనియు, తమ ఆయకట్లకల్పిత కొకవెద్దతూము దయచేయుటకును అధికారులను కోరింజుండల, డిపార్టుమెంటువారు మీకోరిక నీర్వహించి తలంచెదరు. మీలోమీరు నీటిని వదులపాటుచేసుకొనుట ముఖ్యమైనది. ఒకపంటకాలువకొందరున్న రయితులందరూ నోకపూముగాజేరి, వానినీటిని సమముగా పంపించును. అంతకంటె మో, ఆ కాలువమీద అధికారము ఆర్టుం చాలు. నీటినిచ్చివేయుటకు నేడనుగోచరము. అప్పుడు నోకను చేర్చి ద్రావుగాను చేసియున్నారు. వారు పంచాయితీ నకు యేర్పాటులు మీతోకలసి చేయుదురు.” (ఇంతలో న రయితులేచి, తనలోటి వీరరయితులకు ఈయేర్పాటును సన్మాయము జరుగజేయ యనుభయమును తెలియచెప్పిరి. గౌ. ప్రూ ఆర్టుగారు అట్టిమాదిరివాడు అయిదు రంబిల్లి) “కాలువలలో మట్టినినీచేయుట, కాలువల తవ్వకములు, మొదలగు పూచీలన్నటిగూడ పంపారలగొనంగవచ్చును. ఈపనులకువలయు ఖర్చులను మెంటువాచే వెట్టుకొందురు. నీటిలేవెలు గ్రామములలో తనిఫ్లేచేయుచుండవలయు నను సలహా అచరంపంపులకు జేమి అభ్యంతరము తోడదుమేము. తూముల వెండ్రెనుంచి సలహాగా కనుపడుచున్నది. తుదను, యెనుండు ఇచ్చట సమావేశమగుటకు ఇరవుక నీ చక్కక్కని చెయ్యి అను నిర్మించి నూర్యనారాయణరాజుగారికి నా యోగండుములు.” అని ప్రూ ఆర్టుగారు ముగించిరి. నారాయణరాజుగారు, రయితులందరిపక్షమున నున్న తనిఫ్లే భావముండిన యాయుధ్యను రాప్తారాజ్యంగులవద్దకు పంపిరి విచ్చేసి యుండలేదనియు, క్రిమినికొని గౌ. ప్రూ ఆర్టుగారు ఇట్లు వచ్చినందున తొమందరు కృతజ్ఞులమియు. ప్రూ ఆర్టుగారి యాయుధ్యకమును తా మెప్పుడు నునువలగమనింతురనియు బ్రాధువచనంబుల నుడిపిరి. ఈయోజ్యము 2 గంటలకాలము వైగా అయ్యెను. అక్కర అనువరకు నూముల కాలువ 2½ గంటలయ్యెను.

యము మాతయొక్కయు ఆనవాలుకు జెప్పగలను. (మామిచ
గా ఆనవాలు పట్టుబడ్డది) నేను మాతను తీసివేసి పాలను జా
నిదితి. ఆపాలు నీలపురంగుగాను పేరుకొన్నట్లును కనబడెను.
పాలుపోసిన తరువాత గిన్నెయొక్క అడుగు భాగము నల్లగా
బోయెను. పాలనుచూచిన తరువాత దానిని రాజారాణి గార్లకు
మాపుటయుక్తముగా వుండవా అని కొవ్వాయి నమగగా ఆ
పాను రాజారాణి గార్లకు అప్పజేమామిచినకోవమునయ్యను
ఆని చెప్పి మొట్టమొదట రాణిగారికి మామిచిన ఆమె రాజా
గారికి తరువాత మామిచమని యోచనచేప్పెను. ఇచ్చన్నియు
నేను నా తండ్రివద్దకు వెళ్లుచువును నడిచెను. నేను కొవ్వాయి
రామయ్య గారలకు మరలివచ్చునపుడు చూచినా ఆని జ్ఞాప
కములేదు. నేనుమరలవెల్లిన తరువాత రాజారాణి గార్లకు కూ
రను గురించి నాతండ్రిచెప్పిన దానిని దెలియపరచితిని. పలహో
రపు గదికివెల్లిన తరువాత అక్కడనేవుంటిని. నేనక్కడవుం
డగానే రాజారాణి గార్ల పలహారము జేయుచుండిరి. నేను
ఖంగు అని ఒక ఘంటశబ్దమును వింటిని. రాజాగారు దేనిని
గురించి యని అడిగిరి. సాధారణముగ ఘంట జనానా ఫారా
వద్ద నాయించును. ఏల ఘంట కొట్టబడ్డదని విచారించుటకు
జనానామధ్య వాకిలివద్దకు వచ్చితిరి. అక్కడికి వెల్లినతరువాత
అక్కడవును ముసలివాని విచారణ జేసితిని. అక్కడ
వుండు ముసలివానిపేరు దాసర కొండయ్య. ముకుపు తీసు
కొనినపాలు చెవగొట్టుబడ్డనియు కొత్తగ పాలను గొనుటకు
ఎవరైన రావలెననియు అతడు చెప్పెను. ఆ ముసలివాడు
పాలను వెన్నను బాగ్రత్రచేయుచుండెను. అతడు మజ్జికచేసే
వాడు. వెన్నను పాలను పూజేహోటికి ఎవరైన కొత్తపాలను

గవర్నరుగారి పర్యటనము

పుంగురూపు సందర్శనము.

మదనపల్లి జూలై 19: — శ్రీ వెంట్రుండు ప్రభువుగారు చిత్తూరునుండి బైబిల్ వాసులపరలో 12 గంటలకు మోటారుబండి ప్రయాణము గావించి శ్రీవారము సాయంత్రము మదనపల్లి చేరిరి. శ్రీవారు మార్గమధ్యమున భోజనార్థము పల్ననేటియందలి కనెక్టురు బంగాళాలో దిగివురు బడి పిల్లలు మార్గ పార్శ్వముల బారులు తీటి నిలిచి వారికుత్సాహ కరముగ స్వాగత మొసంగిరి. భోజనమును పుల హారమును ముగిసిన వెనుక శ్రీ వెంట్రుండు ప్రభువుగారు మోటారులో పుంగురూపునకు వెళ్ళిరి; జమిందారుగారు శ్రీవారి నుత్సవపూర్వకముగ రాజమందిరమునకు తీసికొనిపోయి స్వాగత మొసంగి యదటి యయాత్రకర్తృత్వము వారికి చూపిరి. విజయ నగరపురా జులును ఆపరను జమిందారు గురారి పూర్వకము బహుమానముగ నొసంగిన కప్పు విశేషము లుగలవు. శ్రీజమిందారుగారు జమిందారి నిలువలు కూడ సందర్శించిరి.

మదనపల్లి ప్రవేశించుట.

నిన్నటి సాయంత్రము శ్రీవారు పరివార సమేతము మదనపల్లి చేరిరి. నేడు మోటారు మనోహరముగ నలంకరింపబడిన పందిలిలో శ్రీవానికి బహిరంగముగ స్వాగత మొసంగిరి.

సర్దివిజను ప్రజల సన్మానము

ఇచ్చటనే మదనపల్లి సబ్ డివిజను వాస్తవ్యులు శ్రీవారి కొక స్వాగతప్రముఖ సమర్పించిరి. దానికి శ్రీవారికింద వివరింపబడిన విధముగా ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి:—

శ్రీవారి ప్రత్యుత్తరము.

“మహాజనులారా! మీరు మీసన్మానప్రముఖ వ్యక్తిక రించిన ప్రభుభక్తి విశ్వాసములను నేను మహాసంతోషముతో వినినాను. ఈ దేశమందలి జనబాహుళ్య మిట్టి చిత్తవృత్తియే కలగమున్నదని తలచినపుడు నాకు మహాదానందము కలుగుచున్నది.

శ్రీకాలాగమనము.

మీ సన్మానప్రముఖులందరి యారంభ వాక్యములలో కడచిన 25 సువర్ణములలోను మదరాసు గవర్నరు మదనపల్లికి వచ్చియుండలేదని చెప్పి వారు ఇది యాశ్చర్యకరమైన సంగతియే. ఈదిగ్గమైన ప్రదేశమును చూచుటకు నాపూర్వక కరకాళముకలుగక పోయి యుండవచ్చును లేయెడల వారసాధారణ కార్య తత్పరత్వముచేత దీక్షంబై నెక్కరయనాదరింపబడిన స్థలములకు వెళ్ళగలనే వచ్చి యుండును. ఇంతకన్న నాకేమియు కారణము నోడవచ్చుది

రైలుమార్గము.

రైలు మార్గము సమృద్ధి లేకపోవుటకూడ వారి యవరణకు కొంతకడకు కారణభూతము కావచ్చును. ఆ నడుమ దర్శకరము రైలు మార్గము తెగమంత పర్యంత

సాధ్యముగనే
కు కూడ దీని
నేను

విజయపూర్వము.

తదనంతరము మీదటవీధిపరిపాలనమునకు సంకటములకు గురై చెప్పియున్నాను. ఈకాలము నివారించు నిమిత్తము, సాధ్యమైన స్థలములందెల్ల సాగుబడి భూములను, అవిషిష్టవిధిగా గ్రామకంఠములను, రెండు మైళ్లదూరములో రాజ్యపూర్వకము సహాయము లేకుండునట్లు చేయుకలెచని తొందర చెట్టుచున్నాను. మీరు నిరూపించిన ప్రతిపాదము యథా ప్రకారము సాధ్యముకాదని సుచేపముచున్నాను తగిన రిజర్వలకు పంచాక్షతి పరిపాలన మేర్పడువలె ననెడి ప్రతిపాదన మొకటి యాలోచనలో నున్నది. అది యమలులోకి వచ్చు నెడల ఇప్పటి లోపములు తొలగకుట మార్గ మేర్పడును. పూర్వపు రిజర్వ సమీపముండుటచేత నప్పటికి కూడ సంభవించెడి సంకటములు తెలియబడువలెననెడల, వానిని ప్రభుత్వము వారు జాగ్రూకతతో సాగుకౌశల్యముగను నాలోచించును.

పచ్చయెరువు.

పచ్చయెరువు దొరకుట కష్టముగానున్నదని మీరు చెప్పియున్నాను. ఈ విషయమునకడకే యితరస్థలములలో తెలియబడువలెననెడిది. మీరీవిషయము నింతకంటె నెక్కువ వివరముగ కలెక్టరుగారికి నివేదించినయెడల వారావిషయమును జాగ్రూకతతో పరిశీలించెదరు.

నియోజకాధికారము.

మదనపల్లి తాలూకా బోర్డుపైసిడెంటు నెమ్మకొనుట కధికార మిచ్చబడవలె ననెడి విషయము జవాబుగా, చిత్తూరునందు నే నిచ్చిన ప్రత్యుత్తరము గమనింపుడని చెప్పవలసియున్నది. యూనియను వైరువుల విషయమై యిట్టి మార్పు చేయుట కుపకమిందు నెడల జాగ్రూకత యవశ్యమని నే నుపదేశింపఁ గోరుచున్నాను. కొన్ని నెలలకు పూర్వము నేని విషయమై నేలూరు కంఠు చెప్పిన సంకటము చూడఁడు. మీ పీఠులలోని ముఖ్యకాళములకు క్రొత్తయేర్పాట్లు చేయుటయెక్కువ యవశ్యముకాదని తెలియవచ్చుచున్నది విషయ, విషయపరిశోధనను సత్వరముగ చేయఁబడవలెననెడి మీ కోరికయెడల నాకు సానుభూతి కలును. ఆలస్యకారణమేమో విచారించెదరు. దాని కగు వ్యయములే యీ ప్రభుత్వమువారి భరించెదగని నేను మీ కాకోరికలనఁ జాలను. ఎట్టిమేట్లు నిర్ణయై న వెనుక తా మెంతకడకు భవసహాయము చేయఁగలనో జిల్లాబోర్డువారు తాలూకా బోర్డువారును జాగ్రూకతతో నాలోచింప వలసియున్నది.

హిందూకళాశాల.

ఇప్పుడు ఢిల్లీసాఫీకల్ ఎడ్యుకేషన్ బ్రాండువారి యాజమాన్యముక్రింద నున్న హిందూమైస్కూలుకు మీరు క్లాఫియట్ నా కత్తెంత కంతోషకరము. ఆ పాఠశాలకు చెప్పుట విశ్వ విద్యాలయముతోడి సంబంధము కల్పించుటకు ప్రభుత్వము వారు తీర్మానించి నారు. కాబట్టి యెడ్యుకేషన్ రూపు సమస్యనిహిందూకళాశాల మాయాను విరాళమును పొందు కన్పడును.

పరిశ్రామికవిద్యాలయము.

పరిశ్రామిక విద్యాభివృద్ధి యొక ముఖ్య ప్రారంభ దశలో నున్నదని మీరెఱుంగుదురు. నేను క్రిందటి సంవత్సరము నుగింపకాలమునకడ పరిశ్రామిక విద్యా

యొక్క గిని చనిపోయిన తరువాత, భవలోపముచే మరణించును నియోగింపబడలేదని తెలియవచ్చుచున్నది. ఈనడుమ సోపకరణము ఆమెకిన్ ఆర్గాల్ మిషన్ ఆనువ్రలి మీ కుపయోగకరము నున్నది. లేదే సబసిడెంటు స్వయము తిగి నియోగింపవలె నున్నచో, జిల్లాబోర్డువారి తాలూకాబోర్డువారి ధర్మము సమకూర్చవలసి యుండును. ఆవశ్యమయింది క్యమమును పూనుకొనునెడల, వాకే యీ సందర్భము చురక్షుమింపవలయును.

నందనములు.

శ్రీ వెంట్రుండు ప్రభువుగారి వాసు మిరువేసి యాశ్చర్యమునకై, నేనుమీకు మహాపూర్వకముగ నందనము లర్పించుచున్నాను. మహాజనులారా! నేనిసమావేశము నెంతయు సంతోషముతో జ్ఞాప్తియందుండుకొందునని మీకు నచ్చకలెప్పించున్నాను.

మిషన్ మైస్కూలు.

తదనంతరము శ్రీవారు ఆర్గాల్ ఆమెకిన్ మిషన్ మైస్కూలుకు సందర్శించిరి.

హిందూకళాశాల.

అయితే తరువాత శ్రీ గురూ హిందూ కళాశాలకు ప్రారంభోత్సవము గా, బినెంటు దొరసానిగారి సత్కీర్తనకు నుపన్యాసము ప్రత్యుత్తరముగా, ఈకిందివిధమున ప్రసంగించిరి:—

శ్రీవారి ప్రత్యుత్తరము.

“బినెంటు దొరసానిగారు, మహాజనులారా, నేడు తెల్లవారి పాఠశాలయొక్కయు కళాశాలయొక్కయు కట్టడములకు పరిపూర్వకముగ సుదర్శించుటకును, పరిపాలనలును, ఉపాధ్యాయులును, విద్యార్థులును చేయుచున్న పునకార్యమును స్వయముగ పరిశీలించి చూచుటకు నాకవకాశము కలిగింపుకై నాకుమహాదానముగానున్నది. ఇంత సత్వరముగను ఇంత జనుప్రదముగాను ఈ విద్యాలయ మింత యభివృద్ధి నొందుట దాని తోడి సంబంధము గలవారి కందఱికిని తృప్తికరము. ఈ సందర్భము నందీ నడుమ నాకు చేసిన కృషి ఫలించిండుకై ఎల్లప్పుడు గారి గిరిరావుగారి నేనభినందించుచున్నాను. ఈకళాశాలను మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమునకు సంబంధించి దానినిగా చేయుటకు ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించినవారి నేను తెల్లవారి ప్రకటింపఁ గలిగితిని. యత్యము నీజిల్లా సందర్శనము ఈ విద్యాశాలను మొట్టమొదటి పర్యాయము కళాశాల నాయుండున నుగడించుటకు అనుకూల సమయ మయింతునకు నే నెంతయు సంతోషించుచున్నాను. బాలరకు మానీకసంబంధము విద్యయేగాక, శరీరసంబంధమైనదియు, ఆత్మభివృద్ధికరమగునదియునగువిద్యను గలపుట ప్రాముఖ్యమని తెసాంటుగాను చెప్పియున్నాను. ఆ విషయమున భిన్నాభిప్రాయ లోకములో నెచ్చట నుండదని నాయభిప్రాయము. ఈమాదిరి శోధనక్రమము గలిగి పరిపూర్ణ సౌకర్యములకు హటపట్టు యిట్టిని గ్రంథమునవిద్యకము యుండునటెసాంటు గారు చెప్పియున్నవెళివ కాదులు సామ్రాజ్య సద్భక్తులుగా గాగల్గు రిరనునాకే ప్రతియంబును నాకర్పించుచున్నది. ఇంతటితో మదనపల్లి దిక్కుబాటు సమాజ కళాశాలకు భిన్నాభివృద్ధి గోరుచు నీ క్రొత్త యందిముల ప్రదర్శించుచున్నాను.

మరిరెండు ప్రారంభోత్సవములు.

నేటి యపరాహ్నము శ్రీవారు శ్రీలకును కళాత్వలకును మాత్రము ప్రత్యేకించి సామీపబడిన యానువ్రతికి ప్రారంభోత్సవమును నిర్వహించి, కాపూరుల యారోగ్యనానకు పరిపాలించి.

విషయసూచకమునీక.		
విజ్ఞాపితములు	...	2
కార్యనిర్వహణము	...	3-4
విజ్ఞాపితములు	...	4
విజ్ఞాపితములు	...	5
విజ్ఞాపితములు	...	6
విజ్ఞాపితములు	...	7-8
విజ్ఞాపితములు	...	9
విజ్ఞాపితములు	...	10
విజ్ఞాపితములు	...	11-12
విజ్ఞాపితములు	...	13
విజ్ఞాపితములు	...	14
విజ్ఞాపితములు	...	15
విజ్ఞాపితములు	...	16
విజ్ఞాపితములు	...	17
విజ్ఞాపితములు	...	18
విజ్ఞాపితములు	...	19
విజ్ఞాపితములు	...	20
విజ్ఞాపితములు	...	21
విజ్ఞాపితములు	...	22
విజ్ఞాపితములు	...	23
విజ్ఞాపితములు	...	24
విజ్ఞాపితములు	...	25
విజ్ఞాపితములు	...	26
విజ్ఞాపితములు	...	27
విజ్ఞాపితములు	...	28
విజ్ఞాపితములు	...	29
విజ్ఞాపితములు	...	30

గంధపత్రిక

1915-వ సం॥ జూలై నెల 20-వ తేది

మంగళ వారము

య ద సి వి

అంతః పూర్వః స్వత్విత్ స్వత్ప్రకాశా స్వత్కాచక్షత్,
స్వత్స్మృత్యంతరంగేణః కల్యేణే చచనం తత్.

భగ వన్నిష్ఠ యములు. దుష్టాహ్వయములు.
శాంతి విష్ణునములు, సృష్టిలములు, వృద్ధితయ
ములు, జనన మరణములు లీలావిలాసములు.
అనుక్షణమును బ్రహ్మాండమునందు అవాప్తానన
నోచరంబులైన మార్పులు జరుగుచున్నవి. అనంత
మైన బ్రహ్మాండమునం దేక్షణమునం దె చట
లయము గలుగుచున్నదో ఏక్షణమునం దెచ్చట
నూతన సృష్టిగలుగుచున్నదో అబ్బిజ్ఞులైన మానవు
లకు విశ్లేషించుట యలవిగానివని. అయినను
లోక కల్యాణమునకై ప్రతిక్షణమును సృష్టినిల
దముగా, లయముచుస్పృష్టి యనుగమించుచున్నది.

వ్యక్తుల జీవితంబులందును జాతుల జీవితంబులందును సమ్మోహ కా రణంబు లనవరతంబును గలుగుచుండును. సమ్మోహమును బారదోలి కృత నిశ్చయాలై కర్తవ్యమును నెరవేర్చినవారు విజయమును బొంది లోకకల్యాణమునకు దోడ్పడుచుండుట భగవత్సంకల్పమై యుండియుండును.

ఇరువదవ శతాబ్దారంభమునందు లోకమునందు భిన్నజాతులందు భిన్నభావములుదయించినవి. లోకమునందంతటను నసంతృప్తి కలించినది. అన్నిజాతులందును స్వజాతీయాభిమానము పెరుగ నారంభించినది. జర్మనులందు స్వజాతీయాభిమానము లోకసామ్రాజ్యసంపాదనమునకై దురభిమానముగ బరిణమించినది. ఆంగ్లేయులందు స్వజాతీయాభిమానము సంకునమృతమునకు గాఢమైనది. పరాసులందు స్వజాతీయాభిమాన మలసత్వమునకు గారణమైనది. ఆయాజాతుల సహజగుణధర్మములు మహాసంగ్రామమువలన వ్యక్తమగుచున్నవి యుద్ధ మొకయేడు సాగినపుడు జర్మనుల దురభిమానము తగ్గనారంభించినది. ఆంగ్లేయుల కార్యపరత్వత హెచ్చుచున్నది. పరాసుల యలసత్వము న కించినది. యుద్ధ ఫలమును నిర్ణయించుట కాయా జాతులకు గలగుణసంపదయే ముఖ్యసాధనమని యుద్ధతంత్రజ్ఞులు నిర్ణయించుచున్నారు. సైన్యములున్నను, సంకుదలున్నను, సాధనములున్నను ప్రజలకు విజయకాంక్ష సంపూర్ణముగ లేనంతవఱకును విజయముగలుగుట దుర్లభము. అట్టి విజయకాంక్ష ఇప్పు డాంగ్లేయులందు సంపూర్ణముగ గలిగిన దని యుద్ధవార్తలవలన దెలియుచున్నది. ఆంగ్లేజాతీలక్షణము విచిత్రము. ఆంగ్లేయులహృదయసీమలందు నూతనభావము నాటుకొనుటకు కొంతకాలము పట్టును. ఒకసారిభావ ముకురించి దృఢముగ నాటుకొనినపు డాభావము ఫలవంత మగుటకు విశేషకాలము పట్టును. కొంతకాలముక్రితము వఱకును “అన్నియును నెప్పటివలె సాగుచున్నవి” అని చెప్పుట మంత్రివర్గమున కాచారమైనది. సంయుక్తమంత్రివర్గ మేగ్నపిస తరువాతను నీపద్ధతి మారినది. కిదినను ప్రభువు ఇటీవల ప్రసంగమును జేయుచు యుద్ధస్థితి భయంకరముగ నున్నదని చెప్పెను. యుద్ధరంగమునుండి వచ్చిన ప్రిటోరియ మతాధిపతి “స్వార్థత్వాగము, సేవానిరతి, మిత్రభావము లేకను వైవనిర్ణయమైన ఫలమును మనము పొందలేము” అని చెప్పియుండెను. లాయిడు జార్జిగారుచు విజయమునకై బ్రిటీషు ద్వీపవాసు లందరును లాభనష్టములను, వెనుకలరు గమనింపక సా

గల మో

మును ప్రాశస్త్యదేశము నందలి యుత్తరభాగమును జయించి స్వాధీనపరచుకొనినా. బెజ్జియరులకు పైస్యము లేకు, యుద్ధద్రవ్యములు లేవు ఆ దేశమును జయించుటయొక కష్టమైన పని గాదు. జర్మనుస్యైవ ప్రవాహముల కిడ్డుపడుటకు ప్రాచీ బ్రిటిషు స్యైవనివహములు కూడ నణసియుండెను. అక్టోబరుమాసమునందు పడమటి రంగమునందు మిత్రమండలి స్యైవములు కూడినపుడు జర్మనుల పురోగమనమునకు భంగము గలిగినది. అప్పటి నుండియును నేటివరకును పడమటి రంగమునందు జర్మనులు క్రమక్రమముగ వెనుకకు మరల్చబడుచున్నారు కాని మూడుకుబోవుట లేదు. ముందు నకుబోవచేసిన ప్రయత్నము లన్నియును విఫలములైనవి. మిత్రమండలి జర్మనులను నెట్టుకొంటున్న జర్మనులకు విజయమని తలంచువారు కలరు. కాని ఆయాహా సరికాదు. జర్మనులు పడమటి రంగమునందు పన్నినపన్నుగడను నిర్వహింపజాల నపుడది విజయమనుటకు ఏలులేదు.

మిత్రమండలిస్థితి క్రమక్రమముగ పడమటి రంగమునందు బలపడుచున్నది. చాలినంత మందు గొండ్లు సిద్ధమైనపుడు మిత్రమండలి జర్మనులపై బడుట కుప్రకమించుదురు. అంతవఱకును సంరక్షణ మార్గము నవలంబించుటయే యుద్ధస్థితి యని యుద్ధతంత్రజ్ఞుల సిద్ధాంతము. కాలవిలంబనము జర్మనులకు బ్రతికూలమనియును మిత్రమండలి కనుకూలమనియును జర్మను దేశస్థితిని చెలిసిన వారికి విధితము.

తూర్పురంగమునందు రుష్యులు రెండుసార్లు తూర్పు రుష్యాయందు జొరబడిరి కాని తిరిగి వెనుకకు మరల్చబడిరి. గలీషియానుండి వెనుకకు బోవలసిన వారై. జర్మనులు బాల్టికు సమద్రము నందలి రుష్యులైన లీబాకోటను నాక్రమించుకొనిరి. సోలాండునందు గొంతభాగము నాక్రమించుకొనిరి. ఇప్పుడలీబా, కోస్టా, గ్రోడ్నో, లొంజా, వార్సా, ఇవాక్ గాదు, ప్రిజ్మిలిటస్కి, బూస్సుకోటలకు పడమటనున్న రుష్య దేశములోని భాగమును నాక్రమించుకొని బెజ్జియము నందువలె కందకయ్యధమును స్థాపింపవలయునని ప్రయత్నించుచున్నటులు లోచుచున్నది. వార్సాకు దక్షిణమున 8 లక్షలు ఉత్తరమున 4 లక్షలు జర్మను సైనికులు రుష్యాయందు జొరబడుచున్నారు.

జరు ఈపనిని నె

నెలలోపల 5

మును

ఐరోపా మహా సంగ్రామము

పోలండునందు ఘోరసమరము.

డచ్చి తాటస్థమునకు ప్రిటిముఖంత్రి యనుకూలము.

హిందూ దేశము నందుండు శాత్రవకోటి కధిక నిర్బంధములు గల్పించెడి ప్రయత్నములు.

భావనగర మహారాజా యాదాభ్యము.

ఇంగ్లండు.

హాలెండువారి తాటస్థము.

లండను జులై ౧౭:—డచ్చివార్తాపత్రికా ప్రతినిధి యొకడు దృఢపగా చర్చితగారిట్లు చెప్పిరి. ఎట్టి సందర్భము లందును హాలెండు వారిని తాటస్థము నడపడని మిత్రమం డలివారు ఒత్తిడిజేయుటకు కలలోనైనను దలవరు కానిడచ్చి వారివై జ్వరీవారు పడవచ్చును.

వార్తాపత్రికల సంతకము.

అంస్టర్దాం జులై ౧౭:—చర్చితగారు చెప్పినది సంగృహీతముగనుండి మనోల్లాసకరముగ నున్నదని డచ్చివార్తా పత్రిక లామోదము నొందుచున్నది.

సవరణ.

నిన్నటిదినము సంగ్రామప్రకటనా సాంవత్సరీకోత్సవ సందర్భమున యాధ్యప్రకటన దిన మాగష్టు ౩ తేదీయని వ్రాసితి. ఆగష్టు 4 వ తేదీని యాధ్యము ప్రకటించబడెను.

దూదివర్తకము.

మార్చి 11 తేదీ లగాయితు దూదియొడ లభనది. బ్రిటి షుశేవులకు మరల్పబడెననియు పీనిలో ఆమెరికా దూదివర్త కుల సమ్మతిని మనము కొనిన 25 దూదియొడలకు నింతవరకు 700000 పానుల నిచ్చితిమనియు కామన్వెస్థలో రాబర్టు సెసిల్ గారు చెప్పిరి.

యూదులమతమును స్వీకరించుట.

లండను జులై 19:—మాంపేగుగారికిని గా. జెపీషియా స్టాన్లీ గారికిని వివాహము నిశ్చయంబుడెనుకదా. గా. స్టాన్లీ గారు యూదులమతమును గైకొనెనని యూదీయ క్రాంతకలు వ్రాయుచున్నది.

ఇండియాలో నున్న శత్రుదేశీయులు.

లండను జులై 19:—ఇండియాలోనున్న శత్రుదేశీ యుల నెట్లు జాడవలసినదియు జెప్పచు కామన్వెస్థలో చాంబర్లెనుగారిట్లు చెప్పిరి. ఇదివరలో ఇండియాలోనున్న శత్రుదేశీయులను కొంతవరకుగా జూచితిమి. అయితే వారి స్వేచ్ఛ ననేకసార్లు దుర్వ్యక్తుల కుపయోగించిరి. కావున నిక వై పూర్వముకంటె కఠినపద్ధతుల నారంభించుట తగిన సమ యము వచ్చినదని యిప్పుడే ఇండియా దొరతనము వారినుండి

తిమి. ఫ్రెంచివారు నిన్నటిదినమున కొన్నిస్థలములందు విజయ ము నొందిరి. ఇది యంతముభ్యములుగావు. రాత్రియందు 1200 గజములమేర జర్మనీవారు మనవైబడిరిగాని తనకకుగొట్టితిమి.

బ్రెవెన్ వద్ద ఆంగ్లేయుల జయము

లండను జులై 18:—6-వ తేదీని ఆంగ్లేయుల ప్రధాన స్థానములనుండి వారిసేనలు కందకముల వాక్రమియకొనుటను జూచిన యొక రిట్లు వ్రాసిరి. తెల్లటిమంచు బ్రిగేడ్ కాల్వప్రాంతమం దెల్లడలను గప్పియుండెను. అప్పుడు యవైనికులు ఫిరంగులు పేల్చుట మొదలిడిరి. కాని మంచు వైపుము లాండోంటిని తాకునముయమున విడిపోయినది శత్రు వులవైపునకుటకు ఆతురతతో నణగి యున్న కాల్పుల వైని కులు శత్రువుల స్థానముల చక్కగ చూడ గలిగిరి. జర్మనులు తమ ఫిరంగులుగాని తుపాకులుగాని యుపయోగించుట కవకాశమే లేక పోయెను. అంగ్ల పరానువారి ఫిరంగులు శత్రువులకు మిక్కిలి హాని కలుగ జేసెను. కంద కములు చాలలోతుగ నుండెను. చాతగా మిగిలినవారు పారి పోయిరి. ఆంగ్లేయులైనికులు ఆకస్మికముగ నెదిరిరి. దానికి సాక్షులుగ నాకందకములలో చింపుకొనని ఉత్తరములును జేడి కాఫీయును ఉండెను. చచ్చిన శత్రుములబట్టి ఖయదీలుగను తీసు కొనబడిన వారి మాటల బట్టి చూడ జర్మనులకు అధిక నష్ట ములు కలిగియుండవలెను.

లండను జులై 17:—కన్యస్థుటన్నకు 87 మైళ్లదూర మున నండగ తనకు క్షీ మైలు దూమున నొక జలాంతస్థాని యగుపడెనని తెల్లెను తెలుగుగారు చెప్పిరి. “తరువాత ఎనిమిది నిమిషములకు ఒక టూర్పెడోకచ్చి మాయోడను కొట్టినది. మాయోడ గమనజేగమును తెలిసికొనలేకపోవుటచే నాటూర్పె డోకచ్చి మాకు తగులలేదు. ప్రయాణికులందరూ నిద్రించు చుండిరి. ఎట్టి హెచ్చరికకు మాకిచ్చి యుండలేదు.

ఫ్రెంచివారి జయములు.

లండను జులై 19:—ప్యారిస్-నిన్నటిదినమున పోరున ఫ్రెంచివారికి జయములు కలిగెను. సానెట్ వద్ద జర్మనులు తీవ్రముగ నెదిరించిరి. 1200 గజముల పొడువునున్న యాధ్య రంగమున ఆగ్లోనిలో సానెట్ వద్ద జర్మనీవా రెదిరించిరి. గాని వెనుకకు తరుముబడిరి.

రుష్యా

పోలాండులోని యుద్ధము.

లండను జులై 18:—పోలాండునం దాగ్నేయభాగమునను చామన్వెస్థమున కలహామతిసంకులముగ జరుగుచున్నదాజర్మనీ వారి ప్రకటనములగులనను రుష్యావారిప్రకటనముల మూలమునను

దక్షిణరంగమునందు తూర్పుపడమటి రంగ ములందు కంటె మిత్రమండలి ప్రయత్నములు వారల కనుకూలముగ నున్నవి. డార్జనల్పునందు ప్రవేశించుట దుర్లభమని యుద్ధతంత్రజ్ఞులు గ్రహించియె ఆసనికి బూనిరి. చిరకాలము యంత్రరక్షిత మై దుగ్గమమై యున్న గాలిపోలి సులభసాధ్య మని మిత్రమండలి ఈసాహస కార్యమును బూనుకొన లేదు. చచ్చిలుగారు పూనినప్రయత్నము ప్రాణోప ద్రవకరమైనను యుద్ధ ప్రస్థానమునం దొక విచిత్ర వ్యూహము. తురుష్కులు కరాజితు లై నపుడు మిత్రమండలిబలము విశేషము హెచ్చును. ఆసి యా ఈజిప్టు ప్రాంతములలోని బలము రుష్యాబల ముల సర్వీయాద్వారా ఆస్ట్రీయాకు దక్షిణమున నొత్తిడిని గలిగించుటకును రుష్యాదేశము నుండి సులభముగ రాకపోక లేర్పడుటకునుపీలుగులుగును. ఇచ్చు జర్మనులైనికులు స్వల్పముగ నన్నును పోట్లాడునది తురుష్కులు. తురుష్కులైన్య స్థితి భయంకరము గాదు మిత్రమండలి కీరంగమునందు విజయము త్వరగ గలుగుటకు పరిస్థితు లచకూల ములు.

అధికారి రణరంగమునందు ప్రవేశించిన తరువా తను క్రమక్రమముగ నాస్థిరమాయందు జొరబడు చున్నది. కాని యాటంకములు గలుగుటలేదు. వేలయడుగుల యెత్తు గల కొండల నడుమను నింతకంటె త్వరితముగ కార్యమునడుచుటకు పీలు లేదు. ఇదియును డార్జనెల్పునలైనుపద్రవకర మైన నను విజయములభించుట కనుకూలమైన రంగము.

భూరంగమునందు జర్మనుల స్థితి సంతృప్తికర మైనను నాకాశ రంగమునందు సముద్రరంగము నందును సంతృప్తికరము గాదు. జర్మనుల జెస్టి నూరు మిత్రమండలివిమానములు తలదన్నినవి. వాని విమానబల మనుదినమును హెచ్చుచున్నది. నాకాబలమునందు జర్మనుల ప్రతాపము సంపూ ర్ణముగ మాటువడినది. ఆబలము నికపరాధులను ముంచుటయందు వినియోగపడుచున్నది గాని యుద్ధమునకై వినియోగపడుట లేదు. ఇంతియే కాక ఫ్రెంచుడెండు మాసములలోను మిత్రమండలి కాబలము హెచ్చినది. జర్మనుల నాకాబలము పడినది.

పైన్యబలము, నాకాబలము, విమానబలము గామగ్ని బలము కాలము గడచినకొలది, మండలి కనుకూలముగ వృద్ధియగుచున్నది. ఇదియును మిత్రమండలి శత్రుములనుండి గలుగినవి.

దక్షిణాంధ్రసాహిత్యము

హాస్యము

కాలిక్టరేట్ జూలై 19:— కాలిక్టరేట్ డివిజన్ లో మేజిస్ట్రేటు గారి కోజున నొక కేసుకు తీర్పు చెప్పిరి. స్త్రీయలలో నుండి సామానుల దింపుకొనుట ఆ సామానును కొంత వొంగిలిం చిరని 6 గురు పదనవాండ్రవై కేసుచేయబడెను. కడచిన మే నెలలో హిమాత్ అను నొకనండి సామానులదింపుట కేసుద్వారా పరివాండ్రుగనన్లు యొకపడన నియోగింపబడెను. వీరికి కప్పజెప్పిన సామానులలో 500 రూపాయలు ఖరీదుగల కట్టు చేతిరుసులు గల యొకపెట్టె, బొంబాయినుండి కాలి కట్టులో నొకనన్లు కి పంపబడినది యుండెను. వీరికట్టులో నున్న చేతిరుసు మాట్లు దీసికొని పెట్టెను సుత్రములో పార చేసిరి. వీరై మోపబడిన నేరము రుజువయ్యెను. మేజిస్ట్రేటుగారు వీరిలో నొక్కొక్కరికి 9 నెలలు కఠిన శిక్ష ను 65 రూపాయలు జరిమానాను విధించిరి. జరిమానా నిచ్చు కొరతయెడల మరి రెండు నెలలు శిక్ష.

ఇనుపదారిపై లోహపు తునుకలనుంచుట.

చంద్రగిరి జూలై 20:— ఇనుపదారి కమ్ములపై చిన్న చిన్న లోహపుముక్కలుండుటచేత తుర్రులకొట్టడంబడుచున్నది. అందు, యస్. అందు, యమ్. డెయిలీ మిక్సెడు మెయిలు బండి నిన్నటివధ్యావ్వాసు ఆగిపోయినది. మదనపల్లిలోనున్న శ్రీ గవర్నరుగారి మకా మిచ్చటికి 12 మైళ్లదూరముననే యున్నది.

ముద్దాయిలపక్షపు విచారణ.

(మా ప్రత్యేక విలేఖనవివరములకి)

రాజుమహేంద్రవరము జూలై 19:— నెవన్సు జడ్జి జే. జే. కాటకు వి. సి. ఎస్. గారును అస్సీసరు కలకలంక కామేశ్వరరావుగారును, ముద్దాయిలపక్షమున వాదించుచున్న రావుసాహెబు గంటి వేంకటరామయ్య, వేరి వారాయణ మూర్తి, గంటి సుబ్బారాయడుగారును నిన్నకలకలత్త మెయిలు మీద పితాపురము వెళ్ళి రాజుగారికోటలో దానిలండుగదిని, కంటకాలను, దానికి అంటియున్న చావడిని, రాజుగారి పిల్లలు నిద్రించుగదిని పరీక్షించి సాక్షుంకాలము మోటాడబండ్లమీద తిరిగివచ్చిరి.

నేడు తిరిగి ముద్దాయిలపక్షమున విచారణ ప్రారంభ మైనది. కోర్టుమందిరమున, వసారాలును యథాప్రకారము జనులతో నిండిపోయినది. కడచిన ఏప్రిల్ నెలలో పితాపురము ను మేజిస్ట్రేటు నుండిన చావడి అయ్యలలింగముగారు ముద్దాయిలపక్షమున సాక్షుమిచ్చినతరువాత, కోర్టువారు ఫలా హరమునకు లేచిరి. తరువాత జడ్జిలగారు ముద్దాయిలతోను, అస్సీసరులతోను రావు వెల్లాయమ్మరాణిగారి బాగుకెళ్ళి ఆ యమను విచారించిరి. రాణిగారిబస ఇల్లి ను పేటలో నున్నది. చెల్లాయమ్మరాణిగారి విచారణతో నేటికి కేసు ముగిసినది. దీనితో ముద్దాయిలపక్షపు సాక్ష్యము పూర్తియైనది. రేపు ముద్దాయిలపక్షమున ఫిర్యాదీక్షమునకు వాద పతివాదములు జరుగును. రేపు గాని, ఎల్లండి గాని తీర్పు చెప్పబడును.

బొంబాయి.

భావనగరమునారాజావారి రాజభక్తి.

బొంబాయి జూలై 19:— సామ్రాజ్య తక్షణాగ్రస్త యగు నీనపుయమునందు రాజభక్తి కెల్లడించిన హైందవ సామంతు లలో నెల్లభావనగరమునారాజావారు ప్రథములు వారిరాజ్య

దెలిపిరి. ఆరంభమునందు సంస్థానపాలకులు కరపత్రముల బంచి పెట్టిరి. అటుపై ప్రతిదినమున కరపత్రముల బంచిపెట్టుచు వచ్చిరి. ఇంతే గాక కర్వాణాభివృద్ధియులలో ముఖ్యుడు సంస్థానమును దంతటను దిరిగి ప్రసంగించి బోధించుటకు నియోగింపబడెను. ఇందుల కావశ్యకములగు పటములును గ్రంథములు నాతనికి సరఫరాచేసిరి.

ఇండియన్ స్పీసీ బాంకి.

బొంబాయి జూలై 19:— హిందీ భాషపై అను వారు ఇండియన్ స్పీసీ బాంకి చందాదారులలో నొకరు. డైరెక్టరు రాక యితర భాగస్వాములు ఎన్నుకొనిన సంఘమున కధ్యక్షులు ఇటీవల యాభ్యాంకి విషయమున హాజరయినవకమిగిలి యున్న భాగము కి రూ 50 లను పోగు చేయవలసినదనివ్యాయ మార్లులగు మాక్లియాడ్ గారు త్రవపు చేసి యుండిరి. ఈ ముత్త రవు నమలుజరుపక యాపుట క్షత్తరువుచేయు నివ్వడు ముఖ్యస్వాధిపతి యొద్దను వ్యాయమార్లులగు దాహరుగారి యొద్దను దరఖాస్తుచేసిరి. వ్యాయమార్లులగు మాక్లియాడ్ గారి తీర్పుపై అప్పీలుచేసితిమనియు, తమకుగల ఋణభా ధను విముక్తి చేసికొనుటకయి భాగస్వామి లేర్పాటు చేసికొను టకు గడువుకాలతనయొ దరఖాస్తునందు ముగిచేసిరి. అప్పీలుతీయనంతవరకు దరఖాస్తుదారునికి నోటీసులు జారీచేయకుండ నిలుపుటకు వ్యాయమార్లులు కాసిందిరి.

బ్యాంకింగ్ బిల్లపైని దావా

బొంబాయి జూలై 19:— యక్ ఆర్. మిస్ట్రీ, ఎ.ఇ. కామాతనువారలు తయారు చేసిన పొరపాటు నిల్వపత్రముల ననుసరించి రూ 1,77,981 లు రాబడిపన్నక్రిందను మానే జరు జీతముగను భాగస్వాముల లాభముక్రిందను పంచిపెట్ట బడెననియు ఆకారణమున నానామ్మ తమకు తిరిగిగెటలసి యున్నదనియు వారలపైని క్రెడిట్ బ్యాంకింగ్ కోర్టు కన్వనా రింపుచున్న దొరతనమువారియువ్యతిరేకముగాను చెప్పెను. ఈ విలేఖనమును నేడు వ్యాయమార్లులగు మాక్లియాడ్ గారు తీర్మానించిరి. ఖర్చు లననసరముగ దగిలించుకొనకుండు టకయ ప్రతివాదకీర్తనను రూ 10,000 లిచ్చుటకు నొప్పు కొనిరి. ఇందులకు కోర్టువారు సమ్మతించి కాసిందిరి.

సబుజడ్జిగారులంచుముపుచ్చుకొనిరినిచేయబడిన కేసు

పూవా జూలై 19:— హైకోర్టువారు దాఖలు పుచ్చుకో సంపన అహమదు నగరు సబుజడ్జి గోవింద బల్లంతుల ఫెటిగారిపై లేబడిన కెండకేసును, అహమద్ నగర్ ఆడిమన్ జిల్లా మేజిస్ట్రేటు గారైన కరట్ గారు కేసి వారమువాడు విచారించిరి. ముద్దాయి అయిన సబుజడ్జిగారి కొకమాండ్ లంచముగ నొసగబడినదని నేరము. ఈ కేసులో సబుజడ్జి గారు, నారాయన్ దాసు కనుమలాక గారు, జగన్నాద్ ఫకీరు థెండు అను వారు ముగ్గురు ముద్దాయి లు. దొరతనమువారి వ్యాయవాది ఖాకబహద్దరు, యస్. సి. డేవగారు వాదించినందున నారాయన్ దాసు కనుమలాకను నిర్దోషియని వదలివేసిరి. సబుజడ్జిగారి తోపాటు జగన్నాద్ కూడా ముద్దాయి అగుటచేత వారాయణ దాసుసాక్ష్య ము ఖండించుటకు, నారాయణదాసు వదలివేయబడుటచే మా కనకాశము లేకపోవుచున్నదని ముద్దాయిలు వాదించిరి. ఇన్స్పెక్టరు రావుసాహెబు గిర్ ధర్ సింగుగారిని తిరిగి చారించి ఆతడిట్లు తెలియజే

కలకత్తా

ముత్త్యపు సరములు.

జిక్ యభియోగము.

కలకత్తా జూలై 19:— నేటిదినమున వ్యాయమార్లులగు చౌదరి గారివద్ద పెట్రూరాన్ అల్లాముల్ ఆఫ్ నాతని తరపున నొక దరఖాస్తు చేయబడెను. దరఖాస్తుదారునొద్ద కమ్మక మునకై గల్డార్ హుస్సేన్ అనునాతడు ముత్త్యములను నగ లను దెచ్చుచుండువాడట. అతడు గతసంవత్సరము మార్చి ౧౬ తేదీన కరఖాస్తుదారునొద్ద 11 ముత్త్యపుసకల నుంచి పోయెనట. కొన్ని కో జూలై న తరువాత సర్దారు హుస్సేనును జంపిరి. అప్పుడు సీట్రాం దాసు పోలీసు కమిషనరువద్దకుపోయి ముత్త్యపుసకలను వారి కొప్పుగింతచేయ జేమకొనెను. అందుపైని కమిషనరుగారు సరములను దానువద్దనేయుంచుకొని సరముల నెవరైన తమవని చెప్పువారు గలరేమా వాకబుచేయునెను, తరువాత అబ్దుల్ కరీమునాతడు ముత్త్యపుసరములు తనవనిచెప్పెను. ఆతడిసర ములు తనవని తీర్మానింపుమని గోరుచు హైకోర్టునందు ఆభియోగమును దెచ్చెను దరఖాస్తుదారిత్పుడా సరములను కోర్టు రిజిస్ట్రేరునకు సమర్పించెనేను నెలపు జేడెను. దరఖాస్తును మంజూరుచేసి. ఆభియోగవిచారణ కాలమునం దాతడు రా కూడదని యుత్తరువుచేసిరి.

పాలవిషయమై ఏర్పాటులుచేయుటకు

నియోగింపబడిన సంఘమువారి నూచనము.

కలకత్తా జూలై 19:— ఈసంఘమువారి నూచనమునకు సరించి కలకత్తా కారొ ఎ రేషను వారు వంగదేశపు దొరతనము వారికి పంపుకొనిన నూచనములక నిన్నటికి దొరతనము వారా మోసింది. ఈనూచన లన్నియు మ్యూనిసిపల్ ఆఫ్ఫీసుమీదు మెంటుబిల్లు లో చేర్చబడినవి గాని కలకత్తా వెంటపలి భాగమున ఆవులకు కాలకట్టించి, వానిలో ఆవులబెండి యావులపాడినే పురజనుల కమ్ముటకు కారొ రేషనువారు లై సెన్సుల నీయ వలెను అనునూచనము మూతము చేర్చబడలేదు. ఈ యంక మింకను ఆలోచనలోనున్నది దీనికి దొరతనము వారంగీకరించి యెడల ఈపాలవ్యాపారమునకు మరియొకసంఘ మేర్పడును

స్వడిన్ భరత్ కరపత్రములు.

కలకత్తా జూలై 10:— రాజభక్తిమార్గములతో నన కూలింపని స్వడిన్ భరత్ కరపత్రములు టిపాద్యారా బెక్ గెంట్ వద్ద చేరినవి. ఇవిడక్కాలో టిపాలాజేయబడె వీటిని పోలీసువారి స్వాధీనము చేసిరి.

దర్బంగమునారాజుగారికి విందు

కలకత్తా జూలై 20:— కలకత్తాలో మహమ్మద్ దర్బంగమునారాజుగారికి సాయంకాలపు విందుచేసిరి. దలో వ్యాయమూర్తి పెర్రీపుర్రీకగారు మహారాజ నిట్లు విన్నవించిరి. హిందూ మహమ్మదీయసంఘము మిత్రభావమునకలిగించుటకు మీరుకలకత్తాలోనేర్వ సుస్థులతో ప్రధానభారమునువహించినందుకు క పంఘముపారు మీ ఎడమ కను మారాకారిడి ములా వధు 18

బారిసాలు కుట్ర కేసు.

బారిసాల జులై 19:— సమన్వయజ్ఞిగారియొద్ద విచారణపడుచున్న బారిసాల కుట్రకేసులో దొంగలగుంపుకు పోలీసువారు పట్టుకొనునట్లు చేయుటకు కారణమైన న్యాయవాది సి. హెచ్. దత్తాగారు బి. సి. ఛటర్జీగారిచే క్రాసుపరీక్ష చేయబడిరి సాక్షియట్లు చెప్పెను. “వక్కాలో ఆ పూవరరాజు నివాస వాఙ్మూలము కట్టుకొంటిని. రాజునివాస బాంకిదత్తా లతోకలిసి నాతమ్ముని జమిందారు రఘుబాబుగారి సేవలోనికి తీసుకొనుటకై వారిని బలమంతిపెట్టుటకు వెళ్లితిని. బారిసాలను ౧౦౦ సప్తెంబరు తేదీన వదలితిని. వాఙ్మూలము కట్టుకొనుట ౧౨ వ తేదీన ఇన్స్పెక్టరు జోగెష్, చంద్రభామిక్ గారు వక్కాలోనున్నారని అప్పుడు నేను వివరము. వోల్టా రులో రెండురోజులుంటిని. వాఙ్మూలము వారితోడనే యుండెను. కలకత్తాలో నుమారు ౧౦ రోజులుంటిని. కలకత్తాకు వచ్చిన ర. గో. జులైలో “బీదకస్త్రియల” నడచుటకు వెళ్లితిని. అచ్చటభామిక్ గారి కలసికొంటిని మేజస్ట్రేటుగారికి చూపించునట్లొకముతో రాజునివాసవల్ల వాఙ్మూలము పుచ్చుకుంటిని. పోలీసువారిచే అనుమతిపడవలసి మనిషినివా కిప్పడే తెలిసినది వారికిరకు నున్న గాయమన్నారని నాకుఅనుమాన మైనలేకుండెను.

నేను వచ్చిన ఆరగంటకు జోగెష్ బాబుగారు బీదక స్త్రీయకు వచ్చిరి. బోరి జరిగిన రి వారములలో నెలకో కేసు చేయబడిన బోరికేసుకు గూర్చి బానక దత్తుకునే మనముమాట్లాడితిమి. స్వదేశ బాంధవ సముతిలో నే నొక సభ్యుడనై యున్నాను. సభ్యులకు రెం గా అను విధి జించునట్లొకమునకు వ్యతిరేకముగ నుండి. కాని వీరి విశేషము బహిష్కార మంగీకరించు వారు గారు విశేషము బహిష్కారము చేయుమని నే నందగ జరిగిన మూడు సమావేశములు బోధించలేదు. నాత్రండి యితర దేశములో చేయబడిన బట్టుకొని వచ్చెను. మా మట్టు పట్ట వారం చుల కాటంకము చెప్పిరి. సమితి సభ్యుల చనుమానాస్పదులుగ మాడబడుచుండెడి వారేనానాకు తెలియదు. బారిసాల నాయకులగు అశ్వనిబాబు, సతీష్ బాబునను పోలీసువారు బాగ్రత్తతో జూచుచుండిరి. పురమందిరమున లాడుమార్గే గారి సభిసందించుటకు సంపాదించి వారలలోనే నొక కును. నాకు కార్య వి శార ద ప త క మీయ బడలేదు దేశసేవేయుచుండు నాడగుటచే ౧౯౦౫ లేక ౧౯౦౬ సంవత్సరములలో ఘోర్కావాని లాజ్ బెన్చే నా నెత్తిపగిలినది. “బాధింపబడిన వారికే గౌరవము” అనుపుస్తక ముండెననియు, బాధింపబడినవారి బాలికాలో నాపేరు పుడెననియు నాకు తెలియవు బాంకిదత్తా బారిసాలనకుచ్చెను. అతనితో బందిపోటుల విషయమైన మాటలుసందనుసారముగ వచ్చెను. అందులో కామకూరి బందిపోటుల ముచ్చటించితిమి. గాని ఆదొంగ తెరగుడురాయను అతనితో కే సలిపియుండలేదు. మొదట అతను చెప్పిన పడలేదు. నీకేమియు చూచరాదని నే నభయమిచ్చితిని. రామచేయదురో అని అతనికి భయముకలిగెను. రిమనకతకి నే నెట్టి అభయమాస్త్రము నిచ్చియుండలేదు. నానల్ల తనకు భయము కలుగునని భయముచను

ముద్దాయగ ఈ
నీ కేవిధమైన
కేసులలో
యతియ

సిద్ధాగ్రామ బందిపోటు కేసులోని తీర్పు.

బాంగ్ నందలి ప్రత్యేక మేజస్ట్రేటుగా రైన కియఫ్ గారు సిద్ధాగ్రామ బందిపోటు కేసునందు తీర్పుచ్చిరి. ర్య ముద్దాయాలలో చాలినంత సాక్ష్యము లేనందున 15 రిని విడిచిరి. ముద్దాయాలలో 84 మాత్రమే న్యాయసాదమునకు వచ్చి యుండిరి. మరి 19 మై. బి. పి. సి. 895 కేసును ప్రకారము నేరము మోపబడెను. వీరిలో 700 విడవబడిరి. మిగిలిన 12 రికిని ఒక్కొక్కరికి 7 సం॥ములు నెరవరకము నిర్ణయించిరి. ఈ బందిపోటు పట్టపగలు జరిగెననియు ముద్దాయాలం దనున సమాధిగ్రామ నివాసు లగుటచే ఫిర్యాదులకు దెలిసిన వారై వారితోయిచ్చి పుచ్చుకొను న్యాయసాదము గలవారనియు దొంగలు మునుగులు వాల్చి యుండలేదనియు దొంగతన మతి సామానుమతో చేసెరనియు తీర్పువందు జెప్పిరి.

మిరోవాల కేసు.

సయాల్కూట జిల్లాలో రయ్య తహశీలుకందున్న మిరోవాల నందు జరిగిన కేసునందు 9 రిని బట్టి విచారణకు బంపిరి. ఈ కేసులో నీచులు కొందరు 2 క గ్రామములోని హైదవులవై బడి చర్యద కుటుంబములోని యొక స్త్రీని ఎత్తుకొని పోయిరి. ఇటీవల ఈ స్త్రీ తిరిగి వచ్చెను. జిల్లా మేజస్ట్రేటుగారు వీరిలో నిర్దార విషయజేసి మిగిలిన 7 గుర మీదకు 147, 842 కేసుల ప్రకారము నేరముల మోపిరి.

సంస్కృతపండితు నొకని పోలీసువారు పట్టుకొనిరను నందలి.

లాహోరు జులై 16:— ప్రాథెసకు టాటాసింగు యం. పి. గారిని పోలీసువారు పట్టుకొనిరను కలిగినవాడుకకు కారణమేమియు లేదనియు, ఆయన యిప్పుడు మున్న ఆ వాలో నున్నారనియు తెల్పియు గెజెటుకు తెలియవచ్చెను.

ఒక విండు.

లాహోరు జులై 19:— రంజరంగము నుండి గాయముల చేతను జబ్బుల చేతను, తిరిగి వచ్చిన సిపాయి లకును లాహోరు పటాలముల ఉద్యోగులకును అనుచరులకును పురమందిరమున రాజోవు బుధవారమున విందొసరింప బడును.

సిమ్లా

ప్రాన్సుకు పంపబడు సామూరులు.

సింలా జులై 19:— చార్లా సంఘమువారిట్లు ప్రకటించిరి. లై కెస్స లేక ప్రాన్సుకు పోవుట కను మత్రింపబడిన సామూరు లిప్పుడు ఇటలీకి కూడ నట్లనే పోవచ్చునని ఇండియా మంత్రిగారి వద్దనుండి వార్తవచ్చెను.

ఫిరంగులతో జోక్యము కలుగజేసికొని నందులకు 4 సంవత్సరముల శిక్ష

సింలా జులై 19:— ఫిరంగులతో యుద్ధముతో జోక్యము కలుగజేసికొనిన ఒకవీరు దేశమునునుమాను ప్రకృష్టమునానిని 80-5-15 తేదీన ఢిల్లీకోటలోపోలీసు వారుపట్టుకొనిరి. వీరు నేరస్తుడని నిర్ధారణచేసి వానికి ఇండియను సేనలు కోర్టు 880, 461 కేసుల రౌటి క్రింద 4 సంవత్సరములు 2 సంవత్సరములు శిక్షను అమీషల్ జిల్లా మేజస్ట్రేటుగారగు వి కొలొనెగారు విధించిరి. రెండు శిక్షలు ఒక్కసారిమే ప్రారంభమగును.

దొంగలగుంపు.

నైరృతి ఆఫ్రికాలో జయము సభిసందింపుచు ఉత్తరములు, తిరిగివచ్చుట.

సింలా జులై 19 — నైరృతి ఆఫ్రికాలో కలిగిన జయము సభిసందింపుచు పంబాబు దొంగతనమువారికి చాలమంది ప్రముఖులనుండియు ప్రతినిధిగుంపులునుండియు, పాతకాలల నుండియు అపరిమితముగ నాబులు తిరిగివచ్చునచ్చినవి. పంబాబు గోనున్న మహమ్మదీయుల తరపున సవాల్ పక ఆలీ ఖానుగారును పశ్చిమ పంబాబులో భూస్వాముల తరపున గోటుమల్లిక్ మహమ్మద్ ఆమీరుఖానుగారును నీకులూ హిందూవుల పక్షమున బాచా ఎడ్డాగారుగారును జలందరు పురవాసుల పక్షమున రావుబహదూర్ కోతుసింగుగారును రావకీషిండి జిల్లాలో నున్న ఆస్తి తెగలవారిపక్షమున రావుబహదూర్ బూతసింగుగారును తిరిగివచ్చు నంపిరి. ఇట్లు రాజభక్తి గనుపరచినందులకు రెప్పి నెంట్లు గవర్నరుగారు వందనము లాచరింప నిచ్చగతియున్నారు.

బర్మా

చీనాలో నరకాలు

రంగూను జులై 19:— క్యంబూంగ్ పరగణాలో వరదలుపాతినవని చీనాకుండి తెలియవచ్చెను. గట్టుతెగిపోయినవి. పంటలునాశనమైనవి. మిలియనుపొద్దులు ఖరీదుచేయు అస్తికి నష్టము కలిగినది. చాలమంది ప్రజలు చచ్చిరి. అనేక మందికి ఇల్లులేవు. వారిలో కొందరికి క్షేమమునకు దిక్కుకూడ లేకుండనైనది. కాటకమునాడి తప్పించుటకు సామియానుని క్యాంబూంగుప్రజలు బర్మావారిని ప్రార్థించిరి. ఇక్కడ చందాల వనూజుచేయుచున్నారు.

రంగూను కొంస్టి మరువచ్చుట.

రంగూను జులై 19:— ఇంగ్లండునుండి బయలుదేరి చాలకాలము ప్రయాణముచేసి యాలోజుననే ఛింద్ విను అను నొక యిక్కుడచేరెను. పయనమైన రెండురోజులకు (16-6-17 వతేదీన) రెండు జర్మనీవారి జలాంతర్గాము లగుపడినవి. కృత్రేమ స్త్రీయను వంకరటింకరనడిపించి వాని నాము ప ద్రి వమునుండి కాపాడెను. పెరుగు ౧౫౦ మైళ్లదూరమున బాతెల్ లాకరువద్ద స్త్రీయకు మెట్టు ఎక్కినది. పడరల కేమియు ప్రమాదము సంభవించలేదు. చులకంబుఅను నొక దానిని మెట్టునుండి లాగుటకు ప్రయత్నించెను. గాని శక్తి చాలక పోయెను. ర-2౦౫౫ తేదీన యీ నౌకయు, మరొక నౌక మార్చచెన్ అనునదియు ఛింద్ వినుకు మెట్టునుండి లాగితేను గలిగెను. అంత నామోడ రంగూనుకు బయలు దేరెను.

రంగూనులో పార్సీసంఘమునకు సంబంధించిన దావా

రంగూను జులై 20:— న్యాయమూర్తి ఎంగు గూరి ఎరుట మానీయులకు ఎం కాస్టీగారుకు మరి ముగ్గురును 1 చెల్లాగారిమీదకు (ఆమె సంతతుపడవ కాస్టీ గారి ద్వారా) 2 యస్. కాస్టీగారి మీదకు తెచ్చిందావా సాగాంశముల విచారణకువచ్చెను. డాక్ హాసీపీధిలోనున్న పార్సీఆస్తి దేవాలయములోనికి 1 వ ప్రతివాది రావడము. అచట జరుగు మత విషయ కోత్సరములలో నేటి సంబంధమును కలిగి యుండగూడదు 2 వ ప్రతివాది 1 వ ప్రతివాది, నా దేవాలయము సరిహద్దులోనికైనను తీసుకొని వెళ్ళరాదనియును నామలు దావాచేసిరి. చాల నేపు విచారణచేసి ఈ దిగునసారాంశము తేర్పుపబడినది. ౧ న్యాయకారణమును మైయులులో నే మైచూరమున్న వా (8) అగ్ని దేవా

సంయుక్త రాష్ట్రములలో శలభములు.

జూలై ౧౯. — గతవారమున నీరాష్ట్రములలో ౬ జిల్లాలలో శలభములు కనబడినవి గాని ౨ జిల్లాలలో మాత్రము కన్పించినవి.

సంయుక్త రాష్ట్రముల శాసన సభ.

జూలై 19. — నేడు జరిగిన శాసన సభకు సర్ జేమ్స్ మెయిన్ గారధ్యక్షులుగా నుండిరి. మానీయులగు పీఠాధ్యక్షులు చట్టముల ప్రతిపాదించిరి. ఇదివరకు పాలకసంఘశాసనములు 4 గా నున్నవి. ఇప్పుడు వారి శేకాసముగ చేయవలెనని. మహమ్మదీయులకు ప్రాతిఃధ్య మొసంగకుండుట సంకల్పకరమని మానీయులగు ఆరీగారనిరి. హిందూమహమ్మదీయ సంఘములను కూర్చుము గల్గి డేకాభివృద్ధి కొరకు పనిచేయుటకునట్టి శాసనమున మహమ్మదీయ ప్రాతిఃధ్య విషయము పరిష్కరింపబడదనని మానీయులగు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు నడిచిరి. ఏ పాలక సంఘములలో నుని హెయ్యూగారుండనో ఆపట మాత్రమే కార్య నిర్వాహకాధికారుల తర్వాతకలదునని మానీయులగు పీఠాధ్యక్షునిరి. ఈ శాసనమును గురించియు కొక ప్రత్యేక సంఘము ఏర్పరచబడింది. కనావరురాజుగారి పరగణాశాసనమును గమనించుటకునూడ ప్రత్యేకసంఘ మేర్పరచబడినది. బందలు ఖండులో బుజుముఃపాలెనజమీందారుల శాసనమునభూముల ఆక్రమణ సుకరణశాసనమును ఏర్పరచబడి ఆమోదింపబడినవి. బుజుముఃపాలెనవారినిగూర్చిన శాసనమును మానీయులగు కాకానలాముసల్మానీగారు ప్రతిపాదించిరి. యుద్ధవలన నీశాసనము పరిష్కరించుటకు వీలులేదనుటసమంజసముగాదు. ఈశాసనము యుద్ధములో పోరుచున్నవారి యభయోగార్థ మేర్పరచబడినదని ఆయన చెప్పిరి; సభముగిసినది.

దావాలుత్వరగా పరిష్కరింపబడకపోవుట.

జూలై ౧౯. — నేడు హైకోర్టులో తేలు గోపాల లాలసీలుగారి వారసులు రిసీవరులు చాలసామ్య దుర్బిని యొగము చేయుచున్నారు. అట్లుచేయుటకుదావాజ్ఞాపించవలయుననియు దావాచేయగా, దావాపరిష్కారము మిక్కిలి యాలస్యమగుచున్నదను విషయమున న్యాయమూర్తి చాదరిగారిటుల తీవ్రముగవ్రాసిరి. సీలుగారు కలకత్తానివాసి, కోటిత్వరుడు. నేనీ పిటిషనును కొట్టిచేయుచున్నాను. కుటుంబసంబంధముగు దావాలలో రిసీవరుల ఏర్పాటు తాత్కాలికముగానుండి వలెననియే నేను నిరంతరమును వాదించుచుచుంటిని. వెనుక నీకోర్టులో దాఖలైతే నేను సంకతి గమనించిన వారందరు సాతో నేకీభింపకపోరు. ఒక దావాలో న్యాయమూర్తి ఫియరుగారు "ఈ దావా కుటుంబసంబంధముగు దావా అనేక సంవత్సరములనుండి ఈ దావా పరిష్కరింపబడకుండుచున్నది. ఇదిచాల నవమానకరము. అనినదిని ఆనిధాన మిప్పటికిని ఆరీగారే యున్నది. నేనీ న్యాయస్థానమున 26 సంవత్సరములు న్యాయవాదిగాను, 4 సంవత్సరములనుండి న్యాయాధిపతిగాను నుండుటవలన నాకిది మరింత యభమానకరముగా నున్నది. సాధ్య మైనంతవరకీయమానవమును తగ్గించుటకు నేను విశ్వప్రయత్నము చేయుచున్నాను. పోర్టుశాసనమునట్టి ఆర్టుల కోర్టువారు తగిన న్యాయమును చేతురగి నేను నమ్మెదను. రిసీవరులు రు ౨౦౦౦౦౦ ల విలువగల సామనములు

స్థానిక వార్తలు

24-7-15: — చుద్రాను పార్లమెంటుసభ: — 8 ఘం లకు 7-8-15: — విక్టోరియాహాలు ట్రస్టీయగు సి. పి. రామస్వామిఅయ్యగారు ట్రస్టీగా నుండుట మానుకొనినందున, చెన్నపట్టణము మునిసిపల్ కమిషనరులుగా నుండడిగినచారందరు 7-8-15 తేదీన 4 X౦. లకు రామస్వామిఅయ్యగారి స్థానమున వతియొకట్రస్టీ నెక్కుకొనుటకు సమావేశము అగుదురు.

వృత్తాంతములు

కాశీహిందూవిశ్వవిద్యాలయము. — కాశీలోని విశ్వవిద్యాలయమునకు పునాదిస్థాపనము శ్రీవైసరాయిగారు రాబోవు కీతకాలరంభమున జేయుదురని తెలియుచున్నది. మహమ్మదీయ మృతక శేబరపరిక్ష. — మార్చి 2 తేదీన గౌ. అచార్యులు తంబి మర్కాయాడు సాహెబు బహదూరుగారు వేసినప్రశ్న మింజూరులే, రాజధానిలోని మేజిస్ట్రేటుల కందరకు నీక్రింది యుత్తరు వొసంగబడెను: — మృతక శేబర పరిక్షకు పాతికెట్టబడిన మహమ్మదీయ క శేబరముల త్రవ్వ తీసుకువీరచ్చివస్తాడు సాధ్యమైనంతవరకు మహమ్మదీయులచేతను, శ్రేష్ఠముగ మృతుని బంధువులచేతను చేయింప వలయును; మహమ్మదీయ స్త్రీలమృతక శేబరపరిక్ష జేయవలసి యున్నచో సాధ్యమైనంత వరకు స్త్రీవైద్యుల (తేడిడాక్టరుల) చే చేయింపవలయును.

వికాఖపట్టణపు నౌకాశ్రయము. — తెంగాలు నాగపూరుయల్వే నెడ్ల ఆఫీసులో అసోసియేటెడు వైసువారు వాకలుచేతగా ఈ మధ్య వికాఖ పట్టణము సముద్రపు తీవుతో నాకాశ్రయమును గట్టుదురని చేయబడిన వదంతి యని తెలిసది. 1906 ను ౧ నీమరి సంవత్సరమున పని యారంభింపబడునను వదంతి ప్రబలెను. అప్పటినుండిఅరుగోయరుగోయరు యనుచునే చెప్పుకొనిరి. 10-15 నెలల క్రితము ఆశ్రయమునకు ప్లానులు కాబోవు ఖర్చులు అన్నియు తయారు చేయబడినవి యు అవి ఆమోదింపబడినట్లును గూడ జెప్పు కొనిరి. కాని మొన్నను యుద్ధ మారంభముకాగానే క్రొత్తపనులన్నియు నాపు జేయబడునను నొక్క యుత్తరువుతో నన్నిటితోనాటు దీనిని గూడ వెనుక జెట్టిరి. సుధి జరిగిన తరువాత, నయినను ఈ యుద్ధమును సానుకూలము చేతురు గాక!

పోర్టు సెయింటు జారి గెజెట్టు

డబ్ల్యూ. డబ్ల్యూ. ఫిలిప్సుగారిని సుత్తరు నాయస్థాన వేత్తగా నియమించుటవలన నీక్రింది ఫరకర్తలు ఉత్తరువు నేయబడెను: — జి. హెచ్. బి. జాక్సరుగారు దక్షిణ మలబారు జిల్లానెవన్న జడ్జిగారు, దక్షిణ మలబారునుండి ఎ ఎడ్జింగుటనుగాను కృష్ణాజిల్లాకును; కృష్ణానుండి ఆర్. ఎ. జెక్కిన్సుగారు బల్లారికి బదలాయించబడిరి.

సాంటి వెంకటరామమూర్తిగారు రెండవ కలెక్టరు జాయంటు మేజిస్ట్రేట్.

పరిశ్రమవిద్య

చేతిపనులు: నేర్పుకొనువారికి అర్హియును ఫోటోగ్రాఫర్లు ఎన్. గోపాల స్వామి నాయనిచే కనుభవముబట్టి వ్రాసిన తెనుగు గ్రంథములు. ఇందనేక ప్రతిములు పనులు చేయురీతిని యుండుటచే నెట్టివారు వితరుల సహాయము లేక నేర్వవచ్చును. ఛాయాగ్రహణ తంత్రము 1 భాగము: — ఇందు ఫోటోలీతీయ విధము, డెవలపింగు, గీటచింగు, పద్ధతులున్నవి. వెల 8 అణాలు. డిటో 2వ భాగము 1 వ భాగమున అభ్యాసులకు కఠినములని విడిచిన బ్రామెడెకలార్డు, ప్లాటినోటైప్, విద్యిత ఫోటోలు, చేతిగుడ్డలపై ఫోటోలెక్చరు, కంటికి కనబడకయిండి కావలసిన కనబడునటుల జేయు వివిధతంత్రములున్నవి. వెల 8 అణాలు. విద్యగురు 1 వ భాగము: — ఛాయామలజేయుట, మద్యాగ్రుర సిరాలు, ప్రాతీసిరాలు సబ్బులు, నెంట్లు, రబ్బరుస్టాంపులు, ఎలెక్ట్రిక్ బ్యాటరీలు, టెల్, ఎలెక్ట్రిక్ లైటు, లైటు, గిల్ట, ఎచ్చింగ్ కొత్తుకత్తులు అగ్గిపుల్లులు చునమేజీనీకొన నేర్పును. వెల 8 అణాలు. 2వ భాగము: — ఛాయోలకు కావలసిన సామానులు ఎలక్ట్రిక్ కనేక్షనులు, శ్రుతివెట్టెలు రకంవారిసబ్బులు, వివిధ నెంట్లు సిరాలు, పన్నీరు, ఆత్తరులు, వార్నిషులు, లైండింగు పనులు ఇంకా అనేక వివిధములైన పనులు గలవు. వెల 8 అణాలు. చిరునామా: — ఎన్. గోపాల్ అండు కంపెనీ. 18 రామానుజయ్య వీధి, సామలకాడుపేట, మద్యాగు.

యుద్ధచరిత్రము

చందాదారుల కొక విన్నపము. జూలయి 17-వ తేదీనుండి చందాదారులకు పంపుట ప్రారంభించబడినది. పంపుటకు 10 దినములు పట్టవచ్చును. 1-వ నెంబరు మొదలువరుసగా వారపత్రిక చందాదారులకు పంపబడుచుండును. కాన మొట్టమొదటి దినముననే రాకపోయినచో గొంతకాలము వేచియుండ బ్రార్థితులు. పత్రికము దుగా నందగోరు వారపత్రిక చందాదారులు దాని విలువ 1-0-0, పోస్టేజి రిజిస్ట్రేషను వ్యయము. 0-3-0 లు మొత్తము రు. 1-3-0 లు మనియార్డరు మూలకముగా బంపిన మొదటిదినమే పంపబడును. నిజాంరాష్ట్రపు చందాదారులుండు తావుకు వి. పి. లేనిచో వారుముందుగా 1-3-0 లు పంకగాని సంచికలు పంపబడవు. ఇతర చందాదారులకు ప్రకటించిన విధము రూ 1-3-0 లకు వి. పి. గా సంచిక పంపబడున ఈసంకె అనేక యుద్ధపటములతోను ౮ చరిత్రముతోను, దివ్యమయిన వ్యాసములకీ దనరారుచున్నది గాన సంచికలు కావలసిన త్వరపడవలయును.

వ్యవస్థాపకు

Weather Report

There has be soon current. the country neighbour to the b Depra

THE GREAT WAR.

Stubborn Fighting in Poland.

DUTCH NEUTRALITY: MR. CHURCHILL'S STATEMENT.

Alien Enemies in India.

MORE STRINGENT MEASURES UNDER CONTEMPLATION.

[Reuter's Agency.]

GREAT BRITAIN

Alien Enemies in India.

LONDON, July 19.

Referring in the House of Commons to the treatment of the enemy aliens in India Mr. Chamberlain announced that he had just received a telegraphic report from the Indian Government stating that it considered the time had come to take greater precautions against the abuse of leniency than hitherto. It will probably proceed on the same lines as are being followed in Great Britain.

Cotton Trade.

LONDON, July 19.

In the Commons Lord Robert Cecil said that sixty cotton cargo steamers since March 11th had been diverted to British Ports and payment amounting to nearly 7,00,000 pounds had been made in respect of 25 shipments purchased in pursuance of an arrangement with American cotton shippers.

A Correction.

LONDON, July 19.

In yesterday's message regarding meetings throughout the Empire please read August 4th, not August 8th, anniversary of declaration of war.

Conversion to Jewish Faith.

LONDON, July 19.

The 'Jewish Chronicle' states that Honourable Miss Venetia Stanley whose engagement to Mr. Montagu was recently announced has adopted the Jewish faith. (Mr. Montagu was for nearly five years the Under Secretary of State for India under Lords Morley and Grewe.)

FRANCE.

Minor French Successes.

LONDON, July 19.

PARIS.—Fighting yesterday consisted of minor French successes and repulse of violent German attacks at Souchez and in Argonne. Germans at Souchez attacked during night on a front of 1200 yards. They were repulsed.

RUSSIA.

The Fighting in Poland.

German and Russian Reports.

LONDON, July 18.

Communications are suggested.

HOLLAND.

NEUTRALITY OF HOLLAND.

Mr. Churchill Interviewed.

LONDON, July 19.

Mr. Winston Churchill, in an interview with the correspondent of a Dutch paper, said the Allies in no circumstances would dream of pressing the Netherlands to abandon her neutrality, but there was a possibility of the Germans attacking the Netherlands.

Dutch Press Gratified.

LONDON, July 19.

AMSTERDAM.—The Dutch press is gratified at Mr. Churchill's statement, which is regarded as of an agreeable and tranquillising nature calculated to cause the utmost satisfaction.

INDIAN TELEGRAMS.

[ASSOCIATED PRESS AGENCY].

SIMLA.

An Organised Gang of Dacoits.

All Members Get 7 Years Each.

SIMLA, July 19.

The following Press communique has been issued:—On the 28 April last, the inhabitants of the villages of Niwar, Bhaon and Halalpur, in the Karnal District, detained and caused the arrest of a gang of 20. These were subsequently proved to be an organised and armed gang of dacoits who had committed a number of dacoities in the United Provinces and on conviction under Sections 399 and 402, Indian Penal Code, all the members of the gang have been sentenced to terms of seven years imprisonment.

Villager's Public Spirit Rewarded.

By Remission of Land Revenue.

In recognition of the public spirit shown by the Karnal villages, the Government of India have, on the recommendation of the Lieutenant-Governor, sanctioned the remission of a year's land revenue amounting to Rs. 1,560 of the three villages.

The Success in South West Africa.

Punjab Lieut.-Governor Receives Congratulatory Telegrams.

SIMLA, July 19.

Numerous congratulatory telegrams and messages on the surrender of the German forces in South-West Africa, have been received by the Punjab Government from various persons and representative institutions and Schools in the Provinces. Messages received among many others from Ali Khan Quazibash on behalf of the Punjabi Khans, the Punjabi Mussalman Amir Khan, or Wazir.

TELEGRAMS.

CALCUTTA.

Prolongation of Litigation.

A DISGRACE TO LEGAL PROCEDURE.

Justice Chowdhury's Strong Comments.

CALCUTTA, July 19.

At the High Court, to-day, Mr. Justice Chaudhuri, disposing of an application made by the reversioners to the Estate of the late Gopal Lal Seal, a millionaire of Calcutta, to restrain the alleged waste of property by the receivers, made strong comments condemning the prolongation of litigation. In refusing the application His Lordship said:—"I have always strongly held that the appointment of Receivers in family suits ought to be in the way of interim management. Any one familiar with what are known as the old equity suits pending in this Court, I venture to think, would readily adapt my view in the case of Wilkinson vs. Gangadhar D. Sircar. Referring to the case of Chandra Nath Biswas Vs. Biswanath Biswas, Mr. Justice Phear said that it was a suit for partition between the members of a joint family, and it had been so many years on the file of this Court as to constitute, in his opinion, a disgrace to our procedure. I regret to have to say that the disgrace continues, and I feel the shame and disgrace of it all the more, having been associated with the Court for nearly thirty years now 26 years at the Bar and about four years as a Judge. It has been my humble endeavour to lessen this shame and disgrace, and wind up all these suits as far as practicable. I am sanguine that this Court will eventually be able to do Justice to this and other such estates, and respectfully endorse the opinion of the Appellate Court. I am not prepared to accede to this application. The Receivers have sold certain of the property of the value of about Rs. 2,00,000 and have used a portion of the money in paying some of the debts. The purchasers ought to be given possession of the properties sold to them."

Story of Eleven Strings of Pearls.

A Suit in Calcutta High Court.

CALCUTTA, July 19.

An interesting story of eleven strings of pearls which cost their owner his life was told to-day to Mr. Justice Chaudhuri when an application was made on behalf of Sitaram Das Allamul, Jewellers. One Sirdar Hossain, who used to bring pearls and jewellery to the applicant for disposal, on the 16th March last year deposited eleven strings of pearls with the applicant. A few days later Sirdar Hossain was murdered. Sitaram Das then went to the Police Commissioner and offered to deposit the pearl strings with him, but he was advised to keep them and to ascertain if there was any claimant. Subsequently Abdul Karim, a Memon, claimed these strings, and has brought a suit in the High Court to have it declared that these strings belonged to him. The applicant asked that leave be granted to him to deposit the strings with the Registrar of the Court. The application was granted, and he was directed not to appear during the hearing of the suit.

'Independent India' Pamphlets.

CALCUTTA, July 19.

Copies of the seditious leaflet, "Swadhin Bharat" were received by post at Narainganj. These copies were posted from Dacca and were made over to the Police.

The Milk Supply Committee's

Recommendation.

Accepted by the Corporation.

CALCUTTA, July 19.

All suggestions made by the Corporation of Calcutta, on the recommendation of the Milk-supply Special Committee, have been accepted by the Government of Bengal, and have been incorporated in the Calcutta Municipal Act Amendment Bill, with the exception of the proposal for licensing and centralizing by the Corporation of cowsheds and dairies outside Calcutta, which supply milk to the city. This proposal is under the consideration, and, if approved, will be taken up by the Select Committee.

The Maharajah of Durbhanga.

An Evening Party by Calcutta Moslems.

CALCUTTA, July 19.

A party was given by the Calcutta Moslems.

TELEGRAMS.

EAST BENGAL.

The Barisal Conspiracy Case.
A Pleader Examined.

Government Briefs Did Not Add Much to His Income.

BARISAL, July 19.

In the Barisal conspiracy case which is being tried before the Sessions Judge, Babu Shyama, Mr. C. H. Dutta, Pleader, who was instrumental in causing the arrest of the gang, was cross examined at great length by Mr. B. C. Chatterjee. Witness said:—At Dacca I took down the statement of the approver Rajani Das when I went with Rajani Das & Janaki Dutta to persuade Kaghlu Babu, Zamindar, to keep my cousin Janaki in his service. I left Barisal on the 11th September and the statement was taken on the 12th. I did not hear at the time that Inspector Jogesh Chandra Bhowmik was at Dacca. I was at Borepur for two days and the statement was with me. I was at Calcutta for about ten days and it was four or five days after I went to Calcutta that I met Jogesh Bhowmik in Beadon Square, where I went to walk. I intended to show the statement to the Magistrate and that was the reason why I took down the statement of Rajani Das. I hear it for the first time that I was a Police suspect. I had no suspicion that I was watched by the Police. Jogesh Babu came to Beadon Square half an hour after me. I had a talk with Janaki Dutta about a gun theft case some six weeks or month after the occurrence. I was a member of the Swadesh Bandhab Samiti. The Members were against the partition of Bengal and not in favour of the boycott. The three meetings I attended did not advocate the propaganda of boycott. I took to Swadeshi articles on one occasion. My father brought foreign made cloth and my neighbours objected. I don't know whether the members of the Samiti were looked upon with suspicion. The leaders of Barisal, Aswani Bahu and Satish Babu were watched. I went on a deputation to Calcutta to congratulate Lord Morley in the Town Hall meeting. I was not a Kavya Visharada medalist as martyr. I got a crack on my head from a lathi blow by a Gurkha in 1905. I don't know that there was a treatise called "Honour to the Oppressed" and that I was included in the list of the oppressed. Janaki Dutta came to Barisal, and I had a talk with him about dacoities in general and Kamakuri dacoity in particular. I had no discussion with him about who the dacoits might be. He was at first disinclined to make any statement. I gave him an assurance that no harm would be done to him. He was afraid of the Samiti people. I did not give him an assurance about the Samiti people. He did not express any fear about the Police. He was afraid, lest he should be entangled in the case as an accused. I assured him that he would get into no trouble. I have been getting some Government briefs since the last trial. I did not expect any reward from the Government when obtaining the statement. I did not complain to any body at any time that many briefs were going to others and not to me. Government briefs have not made any perceptible addition to my income. It has increased only by an insignificant fraction.

BURMA.

THE PARSI COMMUNITY OF RANGOON.
An Interesting Suit
The Right to Enter a Fire Temple.

RANGOON, July 20.

The case of the Hon'ble Mr. M. Cowasjee and 3 others Vs. (1) Bells by her guardian S. Cowasjee, (2) S. Cowasjee, was on board before Mr. Justice Young for settlement of issues. A declaration that the first defendant was not to use the use and benefits of the Parsi Fire Temple in Cause Street, or to attend at or participate in any religious ceremonies and for injunction restraining her from entering the temple, and the second defendant from taking the first defendant into the temple premises. After considerable discussion the following issues were framed, and the hearing will come on in its turn:—(1) Does the plaintiff disclose any cause of action; (2) is this suit maintainable; (3) who are entitled to the benefits of the Fire Temple; (4) is the first defendant daughter of a Parsi mother; (5) is it possible for the first defendant being the daughter of a non-Parsi father to be initiated. (a) into the Zoroastrian religion and (b) into the Parsi community.

Floods in China.

Great Distress.

RANGOON, July 19.

TELEGRAMS.

that the object was the consolidation of the Municipal Law which was at present continued in four separate enactments. The Hon'ble Mr. Riza Ali regretted that no representation had been given to Mahomedans. The Hon'ble Pundit Motilal Nehru expressed the hope that the Bill would settle the question of Mahomedan representation once for all, to enable both communities to settle down and work for the country's good. The Hon'ble Mr. Pim replying to the discussion said that executive officers would only be appointed to Municipalities where the work was heavy. The Bill was referred to a Select Committee. The Pirgani of Kaswar Raja Bill was introduced and referred to a Select Committee. The Bundelkhand Incumbered Estates Law and the Alienation of Land Law Amendment Bills were taken into consideration, and passed after a slight discussion.

The Hon'ble Khwaja Ghulam-us-Saqiani introduced the Debtors Equitable Relief Bill. He mentioned that he had been told that the Bill should be delayed owing to the war, but he thought this no sufficient excuse, since it was principally for the relief of those fighting at the front that the Bill was introduced. The Council adjourned "sine die".

Locusts in the United Provinces.

LUCKNOW, July 19.

Locusts were reported in six districts of these Provinces last week. In only two was any damage reported.

PUNJAB.

Punjab Dacoities.

A Village Raided by Armed Gang.

LAHORE, July 19.

A gang of about 500 dacoits, armed with dangs, hatchets, etc., raided a village on the 1st March in the afternoon and looted all the Hindu shops and houses. The total losses, according to the complainants, are estimated at about Rs. 35,000 besides "vahis" containing accounts aggregating to something like Rs. 10,000. The case, like others of its kind, turned solely on the question of identification, none of the stolen property having been recovered. It being held that there was satisfactory evidence of identification against 12 men, they were convicted.

Judgment in Sidha Village Dacoity.

Judgment was recently pronounced in the Sidha village dacoity case by Mr. Keough, Special Magistrate, Jhang. Out of 56 men charged, of whom 34 were actually present in the Court, 15 were discharged for want of sufficient evidence against them, and charges under Section 395, Indian Penal Code, were framed against 19 persons. Of the 19 persons so charged 12 were convicted and sentenced to seven years' rigorous imprisonment each, and seven acquitted. The Court observed the dacoity occurred in broad daylight and the accused, who were all residents of the adjoining villages, who previously known in varying degrees of familiarity to all the prosecution witnesses, while some of the accused had dealings with some of the complainants, which was clear from the lists of vahis accounts. The dacoits were not muffled. The raid was badly carried out, and the raiders, who were in a defiant mood, showed a bold front.

The Mirowal Case.

In the Mirowal case, in the Rayya Tehsil of the Sialkot District, where a few badmashes had attacked the Hindus in a village and had carried off a respectable woman, who returned afterwards, nine men had been arrested and were sent up to the District Magistrate. The District Magistrate has charged seven of the men under Sections 147 (rioting) and 342 (wrongful confinement) and has discharged the other two.

The Reported Arrest of a Sanskrit Professor.
Without Foundation.

LAHORE, July 19.

The "Loyal Gazette" learns that the report of the alleged arrest of Sanskrit Professor Teji Singh, M. A., is absolutely without foundation and that he is at present living in Mastuana.

An "at Home" Entertainment.

T. A. S.

An "At Home" entertainment was held in the local T. A. S. hall.

TELEGRAMS.

sedulously and regularly furnished to the people. At the outset special leaflets were published and distributed by the Administration. These were then succeeded by daily leaflets. At the same time the chief educational officer was deputed on a lecturing tour throughout the State and was duly supplied with maps and literature for the purpose.

The Suit Against Bank Auditors.
A Compromise.

BOMBAY, July 19.

Mr. Justice McLeod to-day, disposed of a suit in which the Official Liquidator of the Credit Bank claimed Rs. 1,77,930 from N. R. Mistry and A. E. Cama, the Auditors of the Bank, being the dividends to the shareholders, the Manager's salary and the income tax wrongly paid on incorrect balance sheets. To avoid further litigation and costs, the defendants offered to pay Rs. 5,000 each, and the Court accepted the offer and passed orders accordingly.

Indian Specie Bank.

Application to the High Court.

BOMBAY, July 19.

At the High Court, to-day, before the Chief Justice and Mr. Justice Davar, an application was made, on behalf of Hirji Khetsey, contributory of the Indian Specie Bank and the Chairman of the Committee appointed by the shareholders of the Bank, other than the Directors, for a rule for the stay of an order passed by Mr. Justice McLeod issuing notice for the call of the balance of Rs. 50 per share. It was stated in the application that an appeal had been filed against the order of Mr. Justice McLeod, and the shareholders wanted time to formulate a scheme to meet their liabilities. Their Lordships ordered stay of the issue of notices against the applicant pending the hearing of the appeal.

Bribe Case Against a Sub-Judge.

POONA, July 19.

The High Court having declined to interfere, the second charge against Govind Balwant Laghate, the First Class Sub-Judge of Ahmednagar, was proceeded with on Saturday in the Court of Mr. Garrett the Additional District Magistrate, Ahmednagar. The charge was in respect of one Hundi alleged to have been given to the accused Sub-Judge as bribe. The accused in this case were three in number, namely Sub-Judge Laghate, Narayanadas Kanayai and Jagannath Fakirchand. On the application on the Crown Prosecutor Khan Bahadur S. C. Davar, Narayanadas Kanayai was acquitted and discharged, the defence taking exception to this procedure, as it left them without the means of rebutting Narayanadas evidence since Jagannath was co-accused with the Sub-Judge, Rao Saheb Girdhar Singh, Inspector, C. I. D. was again examined and he stated that in the course of investigations he had examined the account books of the accused Jagannath Fakirchand and found entries showing two Hundies made payable to one Balwantrao Govindrao. Jagannath told him that this Balwantrao was in reality a pleader named Balwant. Babajee Deshpande of Ahmednagar, who had died some months previously. The witness had gone through the account books of Deshpande, but found no mention of the "Hundies." The case is proceeding.

The Governor of Bombay

Visit to Hyderabad.

SECUNDERABAD, July 20.

Their Excellencies Lord and Lady Willingdon arrive at Hyderabad on Tuesday the 26th instant and will stay at the British Residency leaving on Wednesday night (the 27th).

LATER.—Their Excellencies Lord Willingdon and Lady Willingdon will visit H. H. the Nizam at Hyderabad leaving Poona on the 25th instant.

నాగరపువస్తుప్రదర్శనశాలయం
గొప్పగొప్పవారిచే వేన వేలు
దియ్యబడిన పతకము.
యోగ్యతాపత్రములు పొందిన
అమృతాంజనము అన్ని నెలలకు పరమామృతము

అమృతాంజనమును

అమృతాంజనము
అమృతశబ్దమాదినిగల
మాయమందుగాదు.
పొలియింట్ల నుండ వగినది.
వేలకువేలు సీసాలు విక్రయము.
అన్ని చోట్ల విక్రయింపబడుచున్నది.
నకలుమందులవలన మోసముగలుగును
పంచభాష చీటి చూచి
కొనిన మోసముగలుగదు

అమృతాంజనము
అంజనశబ్దమంతమునగల
నకలుమందుగాదు.
తలనొప్పలు, వాయువునొప్పలు, సార్వస్వ
పునొప్పలు, కీళ్ళపోట్లు, పక్షవాతము,
వాపులు, గాయములు, పుండ్లు, దగ్గు
వీని కన్నిటికి అమృతమువంటిది.
చక్కని డబ్బీతో నహా
సీసానికి 8 అణాలు.

వాడని వారుండగు.

దంతచూరము

చంటినొప్పలకు మంచిపాడుము. సువాసన
గలిగియుండును. వెల స్వల్పము.
డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0 మాత్రమే.

దంతశూలహరి

నొప్పిగలచోట దూదిని మందులోతడిపి
పెట్టిన నొప్పినివెంటనేమాన్పును.
సీసా 1కి వెల 0-8-0 మాత్రమే

జీరరసాయనము

అగ్ని మాంద్యము,
మందు.

మోహినీ తైలము

మెదడుకు, కండ్లకు చలువజేయును. వెం
డుకలు నునుపుజేయును. కురులు పెరుగును.
5 తులముల నూనెగల సీసా వెల 0-12-0

మూలశంకకు తైలము

మూలశంకవలన ఆసనమువద్ద చర్మము
లావుబారి మొలలువీర్పడి యమిత బాధగలు
గును. డబ్బీ 1-కి వెల 0-12-0 మాత్రమే.

కలరా మూత్రము

కలరాతగిలిన వెంటనే మందుతినుట అవ
శ్యకము. కలరాకు బహుశ్రేష్ఠమైనది.
12 మాత్రము డబ్బీ 1-కి వెల 0-6-0.

తేలుమందు

ఈ మందును కుట్టినచోటరాచిన బాధ
ను. ప్రతియింట నుండదగినది.
మాత్రమే.

తామర తైలము

తామర, తీట, ఏనుగుగజ్జ, దురద, రసి
కారుట మొదలగువాటికి మంచిమందు.
డబ్బీ 1-కి వెల 6 అణాలు మాత్రమే.

జ్వరహరి

చలిజ్వరము, విడుపుజ్వరము, మన్యజ్వరము
మొదలగునవి స్తజ్వరములకుదివ్యౌషధము
సీసా 1కి వెల 0-12-0 అణాలు.

కర్ణశూలహరి

5, 6 బొట్లను చెవిలోపొసిన బాధతగ్గును.
గుంటయుండదు. త్వరలో మాన్పును.
సీసా 1కి వెల 0-6-0 అణాలు మాత్రమే.

సుఖభోగి మూత్రము.

కొరుకు సవామిమేహములకు ఈమూత్రము
బాగుగ పనిచేయును. వీనిని తినుచు
పడిన చోట సుఖభోగి తైలమున
మాత్రమే.

ప్రదేశములు.	జూలై 20 లేక, ఉదయము గంటలలో నాయనీడము అంగుళములు	కడదిన 24 గంట లలో, నీడను ఉష్ణోగ్రత		వర్షపాతము.	
		అధికతాపోగ్రత	అల్పతాపోగ్రత	కడదిన 24 గంటలలో	8 వ ఏటము వెం. నేటికి 8 వ ఏటము వెం. నేటికి
హాలపురము	29.68	91.5	82.7	...	7.69 13.48
శ్రీరంగపేట	29.66	91.8	80.4	...	13.59 10.18
కొత్తూరు	29.66	88.7	79.6	...	10.95 10.24
కందుకూరు	29.66	91.3	80.0	...	14.61 10.81
...	...	94.6	77.6	0.12	10.07 ...
కందుకూరు	29.66	93.8	76.5	0.85	4.41 4.29
కందుకూరు	29.67	87.3	75.6	0.57	8.01 5.98
కందుకూరు	29.68	85.0	75.0	0.08	2.46 4.78
కందుకూరు	29.70	79.6	76.9	0.55	3.78 4.95
కందుకూరు	29.78	83.1	75.6	0.02	31.37 32.18
కందుకూరు	29.88	77.6	72.5	3.42	33.42 31.06
కందుకూరు	29.78	79.2	78.7	8.06	67.71 59.20
కందుకూరు	29.74	78.0	74.7	3.20	51.53 65.08
కందుకూరు	29.72	81.6	74.1	0.56	14.45 70.20
కందుకూరు	29.69	86.0	76.1	0.31	44.48 37.20
కందుకూరు	29.62	89.8	76.4	...	14.47 9.67
కందుకూరు	...	91.0	74.4	0.88	7.31 5.52
కందుకూరు	29.66	91.1	78.6	0.89	10.75 5.85
కందుకూరు	29.69	90.7	77.8	...	7.13 8.18
కందుకూరు	29.67	92.4	78.0	...	9.47 7.68
కందుకూరు	29.70	80.4	66.9	0.88	15.68 11.12
కందుకూరు	22.68	61.4	54.3	0.02	15.48 17.22
కందుకూరు	22.90	62.8	54.0	1.16	25.74 21.78
కందుకూరు	29.78	85.6	71.5	...	8.14 6.55
కందుకూరు	29.66	89.5	73.2	1.89	14.28 9.55
కందుకూరు	29.71	84.8	74.0
కందుకూరు	29.71
కందుకూరు

జూ బు లు

విశేషములకు సూచన.

విద్యాశాఖ, ఉపాధ్యాయుల కష్టములు:—సంతకము లేనందున ప్రకటింపబాలము.

స్వకానవైరాగ్యము:—సంతకములేనందున ప్రకటింపబాలము

బందరు దసరాసంఘము.

ఆయా:

ఈనెల 18-వ తేదీ ఆంధ్రపత్రికయందు బొంబయినండి "ఆంధ్రుడు" వ్రాసిన జాబుకు బందరు దసరాసంఘమువారు కృతజ్ఞులు. దసరా సమీపించుచున్నది. మామూలుప్రకారం దసరానువహింపనకు జరుపుట కేయభ్యంతరము అందకపోవచ్చును. కాని గడచినసంవత్సరము క్రొత్తగ నేర్పాటుచేసిన కుస్తీ ప్రదర్శనవిషయమై ఎక్కువ ఆలోచించవలసియున్నది. నిరగు వ్యవధి చాలకపోవుటచే తగినంత ప్రకటనకు వీలులేక పోయినది. అక్కడికి మారు తెలిసినంతవరకు ఆంధ్రదేశము లోని ముఖ్యప్రదేశములకు నోటిసులను పంపియంపిమి. కాని 5-6 గురుమాత్రమే వస్తామని వచ్చియుండిరి. ఈసంవత్సర మిట్లుకానీయు ప్రయత్నము చేయటం ఆనవాయు. రాబోవు దసరానువహింపనమయిన కుస్తీ ప్రదర్శనముగూడ జరుపుటకు నిశ్చయించినది. ఆంధ్రదేశములోని ప్రతివిద్యాధికును, ప్రతిపత్రికాపాత్రకును తమకు దెలిసిన వస్త్రముల సందరి ప్రోత్సహించి సిద్ధముచేసి పంపింపటం ప్రార్థింతులు.

ఈ సంవత్సరమున నిరగు కలిగిన చిత్తులను సంతకములను పంపు ప్రయత్నం వాటిని నివారించుట కేమిచేయవలయునో పాత్రలకు పత్రిక మూలముగాని ఉత్తరముల మూలమున గాని తెలియజేయుటకు ప్రార్థించుచున్నాను.

ఆరుగురు వస్త్రములను వచ్చియెడల మూడుజరిగజేసి మూడుపర్యాయములు పట్టించెదము. ఈ జరలలో గెలిచిన ముగ్గురిని తిరిగి ఒకరితో నొకరినపట్టించి ఆఖరుకు తేలివారికి బహుమానమిచ్చుట ఆంగ్లేయపాత్రకాలలో చదువుకొనిన ప్రతి వానికిని తెలిసినసంగతి. టెన్నిస్, బాడ్మింటన్ మొదలగు వ్యాయానువు పోటీలలోనెల్ల నిట్లుచేసెదను. కాని, నిరగు వచ్చిన వస్త్రము ఒకరోజు కుస్తీపట్టిన తిరిగి వారమురోజుల వరకు కుస్తీపట్టుటకు వీలులేదని నిరాకరించి. వారు చెప్పిన సలహా ననుసరించినయెడల 25 మంది వస్త్రములు వచ్చినయెడల నెలలకొలది కాలము వ్యర్థమగును. అట్లుచేయుటకు వ్యాయానుకు సంఘమువారికిగాని ప్రేక్షకులకుగాని మిక్కిలి కష్టముగా నుండును. ఈ విషయమై పత్రికాపాత్రలకు వస్త్రముల నాలోచించి ఎట్లుచేసినచాగుండునో తెలియజేయ ప్రార్థింతులు. ఈ సంగతి బహుమతిగూడ విపులముగనిర్వహింప వీరైనట్లు చేయవలసింది. కాన, విద్యాధికులందరు మృతిజెందుచున్న కాలముకు పురికొల్పినంతటి కృతార్థులు

తేల్చుటకు పరిష్కారములు సమానుల కాలమును గడపిన చెప్పవలసివేయి? అట్టి కాలయాపనము గ్రంథకర్తలకు ద్వితీయ వ్యవహారమగుచున్నది. ఎందుకంటే చాతకపథులకుల నిర్మించుచున్న గ్రంథకర్తలలో కొందరాభాగంకులగుటకంటే. సకాలమున పర్యవసానమును తేల్చుకన్యల తమ ముఖ్యములు "మందలివారిచే ప్రయత్నం వలన పడ"నది తేలిక గ్రంథముల గ్రంథకర్తల కంటేవేరుటచే తమ గ్రంథముల ప్రకటింపజేయుగల్గు యాదృశ్య గానక పకటింది తమ కష్టమెల్ల సరణ్యులందరి మధ్యను రోసి నిరుత్సాహులై గ్రంథరచనా కతూహలము కృష్ణపక్ష చంద్రకళలులలో లోన ఊహించి తామంతకు రచించిన గ్రంథమునందలి వాత్సల్య మెల్ల నడుగంట గ్రంథమును క్రిమికీటకాదులసాలు గావించి తమ గ్రంథమును నైనను లోక మెరుంగకుండజేయుట చెందవది. ఈ కావ్యద్యయమున మందలివారు గ్రంథకర్తలకు తప్ప వాంఛ గలిగించుటకు మాటుకట్టుములు వాటిల్లజేయు సాధకముల గావించుచున్నారేమో యని భయము కలుగుచున్నది కాన మందలివారు గ్రంథకర్తలయందు దయతలచి యీ సారి యైన ఆంధ్రదేశమున మేల యీ కాలయాపనము గావించక పరిష్కారపరచసానుల గ్రంథకర్తలకు కష్టమెరుమా సాంధరము లోపున తెలియపరచి మహాభాగంకుల గావించ ప్రార్థింతులు. ఈ చిన్న చిన్న పనులు మందలివారు నిరాదరింపరని కష్టముచున్నాడను.

భామభిమాని.

సూర్యోదయవర్ణన.

(తెల్లకేములైన కురుగంటి శ్రీరామశర్మగారు).
మ. మునులెల్లక దయప్రాతరాన్నిక చయం, బుకదీర్చగాభక్తిస్తావనమందాకిం గుంజలాడజనం, బామందు తేమడ లారనిరావంబున గొల్లలంబున న, య్యలెడ నూరుండు తూర్పున గానించుచున్న వారిని భగం, యిల్ల మోయగాభర్తృదర్శనముక గోరువుచాళి మోమునదికా, నన్నున కారాగృహమున నేవెల్లడి ముప్పుటామచును, ముక్ గానములో నేను నొయ్యిన నెమ్మోములు గప్పి కొంచువరకీ, మలో నానలక వీడబా

లని శోకంబున బ్రహ్మమూర్తితమ వా, రలో లేవకుండంగ న త్కనివాసంబులఁ జేర మేల్కొను పరం, ధామావారిమేలుకోవనబాడ రఘురామ కృష్ణ యనుచుక, వైతాళికవాతములో జనగానీధుల వెంటబాతుచు మహి, చక్రంబు నొ పించువారనుచుకొంకక బాహులకు సా, యావారు వీరంబులతడయచుకొనాదు కరాంకుడందుదిశలం, మాకొ దయంబునకు న్యునికంటకొ బడుబొబదంబు మదిలో, మాహించెనో నాగమాటనకొబోవనుకువ్రనంబు పతి వీడ్కొన్నట్టి చింతాభరం ముక్తతర్వాగ్నముబట్టి రాత్రినవి, పుల్ల సంగ్రహకోదీర్చ ప్రాగ్నితారత్నము రక్తచేలము ధరిం, కక గాంతిమై తెల్లవారనాండంబు తుమారవింపులు న, బ్రాలోయక గ్రాల నేడ్చును రాయంచు గ్రాంచములో పరి నెట్టిట్ల గోరవారొగట్ట దిననాగుండ రుదించె సర్వదిశలక దీ, పుల్ల ప్రసానింపుచుక.

కలకిరిలో కడునబ్బురము:—చిత్తూరుజిల్లా వాయిల్వగుతాలూకా కలకిరిలో బహుకాలమునుండి యొక సుహృద్దేయని గోరిగలదు. దాని చుట్టుప్రక్కల 30 X 40 ముల వరకును నాగవారి విశేషముగ బలవీ సమాధి కనబడుటలేదు. 2 మాసములక్రిందట నాగ్రామములో నొకరికి జబ్బుచేయగా ఆసమాధిలో పూడ్చబడిన సుహృద్దేయని శర మాతనికి కలలో కనబడి నీవు నాసమాధిచుట్టుకు నాగవారిగొట్టిచి సమాధికి మరలుచు చేయించినో నీవ్యాని మరుగు చరి చెప్పి ను ఆలోగి ఆప్రకారము చేయగా అతనిలోగయు మదిరిగి. ఈ సంగతి వెల్లడియై ఇప్పుడు ప్రతివారమునకు బుధవార గురువార శుక్రవారములలో జరుపచటకు విస్తారముగావచ్చుచున్నాను. వారికోకలు నెర వేరుచున్నవి. దానిమీద సుహృద్దేయని లోకగొప్పముత్సవముచేసిరి. ఆవుత్సవమునకు 5000 మంది వచ్చి ఆ సమాధికి తలదీర్చుకొను కార్తవ్యము ఉన్న గోవులములు యెండు కడల వారఁబొందినవి. అప్పటినుండియు మాహాత్మ్యము కనబడుచు నే యున్నది. 200 మైళ్లదూరము నండిగూడ ప్రజలువచ్చుచున్నారు. దయ్యములు పట్టనవాండ్లవారికిగానే దయ్యములు వదలిపోవుచున్నవి దీనివలన లైలావారికి బుద్ధవాద్రుల చాల లాభము కలుగుచున్నది. అల్లులు జరుగకుండచేయుటకు పోలీసువారికి చాలపరి గలిగి యున్నదని కలిగినందు యొకసంవ్రాసిరి.

The Fascinating Perfume
OTTO DILBAHAR (REGD)
ఆందరి మనస్సును రమింపజేయు

ఆటో దిల్ బహారు

మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముండునట్టి అపూర్వవాసనమును కలదు. ఆలోకనలో సారాయి మొదలగువాటియొక్క సంబంధము బొత్తుగాలేదు చేతిగుడ్డలోగాని చొక్కాయలైనగాని 2-3 చుక్కలు విడిచిపంతు ఒక సందననము మధ్యలోనంటె యెంత సుఖమయిన వాసనను ఆకర్షించ వచ్చునో అంతఆకర్షణింతును. ఇతర వాసనలు యేవేయిండినా యీ ఆటోదిల్ బహారు యొక్క వాసన ప్రాధాన్యము గా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసిపంపుకు.

వెల 1/2	ద్రాము 1-కి రూ. 0-8-0	} వి.డి. చార్జి రూ. 0-4-0 ప్రత్యేకము.
,, 1	ద్రాము 1-కి ,, 0-12-0	
,, 1/2	అవున్సు 1-కి ,, 2-0-0	

ట్రాన్స్మిట్టెడ్ సుగంధకాన్తు ఒకటికి వెల 0-1-0-0.

ఆటోదిల్ బహారు పెరుగు పరిశ్రీది తీయవలెను. ఈసుగంధ దృగ్గమము ప్రతి మహారులకు

—, అట్లు కొరకయెడల సోల్ ఏజెంట్లు
కె. కె.ఎల్. కంపెనీ, నెం 15^వ జూమారుపేరు, బొంబే
99, నైనుబార్ రోడ్, పూలంగడిసూరం, మద్రా

శుభ్రము!

గుణవర్ధకము!!

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు లోకవిఖ్యాతమైన మందు. ప్రాథమిక దశలో కడిశముగకు అమృతాంజనమును పయోగించిన యెడల నోగము పెద్దదయి తరువాత ఉబ్బెము క్రింద దించు కడిశమునకును ఉబ్బెము నకును అంత సంబంధము గలదు పరిశీలించుము.

ప్రతియింట నుండదగిన చవుకయైన వైద్యసహాయము ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున కారోగ్యము కలిగించును. చక్కనిదబ్బి సహా సీసా - 8 0-8-0 లు. అమృతాంజనము డిపో, 6 తంబు శెట్టిపేధి, వదరాస్.

33 విభాగాల బహుమతులతో 15 తులములుగల డబ్బీ 18 రూ 1-0-0 తపాల ఖర్చులు 0-3-0

రిజిస్ట్రేషన్ చేయబడిన

“శకుంతలా”

వెండుకిలు పెరుగు సుగంధము.

ఇందలి రమణీయమగు వాసన చెప్పవలసి గాదు. తలకు చరిమి దువ్వుకొనిన ఇరుగు పొరుగు యిండ్లకు కూడా వాసన యుహ యించును. వెంట్రుకలను పెరుగు నిచ్చును. మెదడునకు చలువ జేయును. కండ్లకు చల్ల దనము నిచ్చును. కొందరు ప్రోత్సాహ పరి చినందున ఈచమరును ‘స్కివల్’గా మనో హరమగు వాసన ద్రవ్యముల చేర్చి తయారు చేయించి వేలకొలది డబ్బీలు విక్రయించి యోగ్యతా పత్రములు పొందియున్నాము.

86 బహుమతుల వివరం:— స్త్రీలకు లలో ధరించు కొప్పుపుష్ప 1, దంకపుష్ప 1, ముఖముచూచు అద్దము 1, జర్మను రు కాటుకబరికె 1, వాసనసోపుచీల్ 1, మంచినీరు 1, అత్తరుబిళ్ల 1, పెరక 86 బహుమతులు

తాంబూలము 22, కొండచిలుకలు 6, కార్ శేవన్ బ్రూచి 1, పువగుడబ్బీ 1, అత్తరుబిళ్ల 1, పెరక 86 బహుమతులు త్వరపడుము! కొద్దిప్రతులే గలవు! మంచినీరు సుయము!

విరోపాఖండ యుద్ధచరిత్రము

(మొదటిభాగము సిద్ధమైనది.) ధర 8 ఆణాలు మాత్రమే. పోస్టేజి సహా 0-10-0.

ఈ యుద్ధచరిత్రము అందరికి దెలియునట్టి నుబద్ధతెలిసి తేటతెలుగున వ్రాయబడియున్నది. మా ప్రకటన వలననే భేదములేక ప్రకటించుకొనుచు, ఆగ్రహప్రతికల ప్రతినిబరూపముగ ముద్రించిన పుస్తకమిది కాదు. ఇతరులు ప్రపంచసంగ్రామమున లోకమునకు నొకవత్తు యుద్ధమున విక్రయించు అబద్ధగంధముకాదు. “నిజముగా విరోపాఖండ యుద్ధ” జర్మనీ మొదలగు వారికి గలగు యుద్ధమునంతయు వివరించి వ్రాసియున్నది. ఈయుద్ధ కారణములను అందరు చక్కగా తెలుసుకుట జర్మనీ యుత్పత్తి మొదలిప్పటివరకు జరిగినవిషయములను దున్నవి. విరోపాయుద్ధము జరుగుటకు సరియైన కారణము తెలుంగగోరువారు ఈ మొదటి భాగమునందు దెలుపబడిన యీ ప్రకరణముల శ్రద్ధతో జదివితీరవలెను.

జూని, ఫ్రాన్సు, ఆస్ట్రియా హంగేరీల నిర్మాణము గతతత్కాలమున విరోపాలో గలిగిన ముహూర్తము, జర్మనీ యొక్కాధిపత్యమును స్థాపించుట, ఇటలీ యొకమత్యమందిన వింత ఆస్ట్రియా ఏకాధిపత్యములో మాటుబాటులు. జర్మనీ యొక్కాధిపత్యము ఈత్రువలెందుట అధికారివిజృంభణము, రాణువమదము. గ్రేటు బ్రిటన్ జర్మనీయుచేసిన పోటాపోటీలు. పోర్చుగల్ టర్కీయుద్ధముల ఫలితములు. విరోపా సార్వభౌముల యుద్ధప్రయత్నములు ఆస్ట్రియా యుద్ధరాజు నుండబడిన తెలుక సార్వభౌముల యుత్తరప్రఖ్యుత్తరములు సార్వభౌములారంభించిన మహాయుద్ధవిషయములు గలవు.

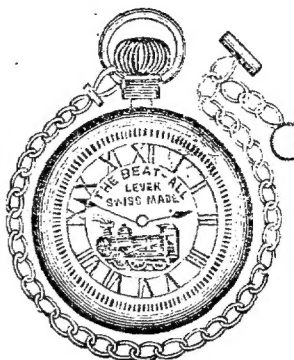
ఇట్లా చదివినది నింకవిపులముగా నిజకారణ సహితముగా నెవరును నిదివరకు వ్రాయలేదని నొక్కిచెప్పగలము. పుస్తకమున డిస్కో చదివినవారి కీ విషయముల సత్కావ్యములు తెలియును. ఇందులో 80 చిత్రములు. ధూర్జితములును, 120 పుటల విషయము నున్నవి. ఈ పుస్తకమును గోరువా? తెలుగు తెలుగు కలిమ్యాభిగములు వెలువడుచుండును. ఇందులో ఆర్డరు

మును చిరునామా:— సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ

అంబేద్కర్

నూతనముగా వచ్చి యున్నది.

బీట్ ఆల్ వాచ్

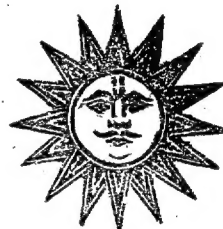

ప్రసిద్ధమైన యింజన్ మార్కుగలది. పేరుపొంది శ్రీశకుపనిగో చేయబడినది. తమిళుననే బిగముకూడ తున్నది. 2 హను:దరమైనది. మిగుల శ్రేష్ఠమైనది. దారికారణముచేర్చిన యే బహుమానములేకు. బహు మానముల కన్నా నెడి యారముయొక్క పనిని చూచి సంతోషించండి.

సుందరమైన వాచిగొలుసు లేక సుందరమైన వాచిపెట్టెసమేతము వెల రు. 2-12-0 మాత్రమే. బి. ఆర్. వెంకటరమణ అండు కంపెనీ, పెం. 7, కోవ వెంకటాచలయ్యర్ గుండు, మదరాసు.

కుంకుమపువ్వు

కృష్ణాంజనము

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపుము. కరస్పాండెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ. 21, హమ్మంపేధి, బొంబాయి.

టూనికులకురాణి.

మదనమంజరి మాత్రము.

ఇది రక్తమును శుద్ధిచేయుటయందును వర్ధించుటయందును నపులసకత్యము స్పష్టమైతము మొదలగు వ్యాధులను పోగొట్టుటయందును సడలిక నరములకు బలము నిచ్చుటయందును సాటిలేవి.

40 మాత్రలుగల డబ్బీ క్రయము రూ 1-0 0

రాజవైద్యనారాయణజీ కేశవజీ

20 చినాబజార్ రోడు మద్రాసు.

ఇంగ్లీషు మెయిల్ లీవరుగడియారం

యల్లవారున్న యెదురుమాస్తాయుండిన ఇంగ్లీషులీవరు గడియారము.

మును 6